

**NOVAE
U SISTEME ZHK**

3

**МАГІЛЕŪСКАЯ
ГЛЫБІНКА — КУЗНА
ЧЭМПІОНАŪ**

8

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

12
КРАСАВІКА
2022 г.
АЎТОРАК
№ 70 (29692)

ЗВЯЗДА

Касмічныя перспектывы супрацоўніцтва

Сёння Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка і Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін разам наведваюць касмадром «Усходні» ў Амурскай вобласці.

«Сустрачаў даволі нечаканым месцы. 12 красавіка, у День касманautyкі, прэзідэнты Расіі і Беларусі прылічылі ў Амурскую вобласць на касмадром «Усходні». Лідары разам паглядзець, як прадаўжаецца будаўніцтва касмадрома, пагутараць з рабочымі. У плане таксама ўзнагароджанне касманautyкаў. І, што асабліва важна ў цяперашняй сітуацыі, сумесная прэс-канферэнцыя», — ананасаў сустрачы тэлеканал «Расія 1», паведамляючы таксама, што размова пойдзе і аб сітуацыі вакол і ва Украіне: «Беларусь хацела б выступіць адным з гарантэў бяспекі. Гэту ідэю падтрымлівае і Масква».

Ужо напярэдні візіту беларускага лідара ў Расію прэс-служба Прэзідэнта Беларусі паведала падрабязнасці паўднёва-заходняга. Планаўча абмеркаваць увесь комплекс пытанняў адносна паміж краінамі.

Аляксандр Лукашэнка наведвае далёкаўсходнія рэгіёны Расіі. На сёння запланавана сустрачка і перагаворы з Прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным. Лідары дзюх краін у День касманautyкі разам наведваюць касмадром «Усходні» ў Амурскай вобласці, ва ўзвядзенні інфраструктуры якая планаўча ўдзел і беларускіх спецыялістаў. Кіраўнікі дзяржэ заахавяцца з модам будаўніцтва стартавага касмічнага комплексу, сустрачэння з лётчыкамі-каманautyкамі і супрацоўнікамі касмадрома.

На касмадроме прэзідэнты ў фармаце сам-насам абмеркуюць актуальныя пытанні ў развіцці дзюхбаковых адносін, сумесныя меры па процідзеянні санкцыянаму націску з боку калектыўнага Захаду, абстаноўку ў рэгіёне і сучасны, падзеі ва Украіне. Па выніках перагавораў кіраўнікі дзяржэ сустрачэння з прадстаўнікамі беларускі і расійскіх сродкаў масавай інфармацыі.

Аляксандр Лукашэнка ў ходзе рабочага візіту таксама наведвае Прыморскі край. Ва Уладзімірскіх 13 красавіка адбудзецца сустрачка кіраўнікі дзяржэ ва субнартарам Прыморскага краю Алегам Кажамікам. Гаўноўнай тэмай перагавораў стане супрацоўніцтва Беларусі з далёкаўсходнім рэгіёнам Расіі. Дэлегацыя абмеркуюць рэалізацыю бягучых праектаў і новыя напрамкі ўзаемадзеяння. У прыватнасці, акцэнт будзе зроблены на пытанні гандлю па шырокім спектры пазіцыі і пастаўках рыбнай прадукцыі на беларускі рынак.

Планаўча, што Прэзідэнт таксама наведвае востраву Рускі, дзе азнаёміцца з рэалізацыяй у Прыморскім краі зшэрагу інфраструктурных і грамадзянскіх праектаў.

Кіраўнікі беларускай дзяржэ ваў даўно гаварылі аб жаданні павышаць на Далёкім Усходзе. У прыватнасці, пра гэта ішла размова ў верасні 2020 года на сустрачцы з губернатарам Прыморскага краю Алегам Кажамікам. Тады Аляксандр Лукашэнка расказаў, што на сустрачцы Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін часта з цэльнай успамінае аб Прыморскім краі. «Ён ужо больш гаворыць аб Прыморскім краі, чым аб Піцэры. Я яму аднойчы аб гэтым сказаў. Ён увесь час настойвае на тым, каб я абавязкова там пабыўаў і паглядзець, што зроблена апошнім часам», — адзначаў Лукашэнка. «Я ўжо і дэмаві сказаў, што ў наступным годзе выберам час. Вазьму Байкал, Алтай, Прыморскі, Сахалін і Камчатка — усё ж такі трэба павышаць і паглядзець на гэты чуд прыроды».

Тады ж адзначалася, што адной з нагод наведваць гэтыя расійскія рэгіёны можа стаць ўдзел беларускіх будаўнікоў ва ўзвядзенні касмадрома «Усходні». Я хацелі бы пабыць там, калі мы дамовімся. Паглядзець, як пачнуць работу нашы будаўнікі, і да Камчаткі наведваць гэты рэгіён. Хацелася б паглядзець, што на самай справе ўяўляе сабой гэты край», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Цяпер гэты пачынае перайшоў ўжо ў практычную плоскасць. Прэзідэнт Расіі некалькі дзён таму ўнёс у Дзярждуму РФ законпраект, які дае магчымасць дзяржаўнай карпарцыі «Раскосмас» прыцягваць грамадзян і кампаніі з Беларусі да работ і паслуг, звязаных з будаўніцтвам касмадрома.

Хуткую сустрачку з Прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным Аляксандр Лукашэнка ананасаў 7 красавіка на пасяджэнні Савета Бяспекі. Кіраўнікі дзяржэ ва пацкаваўся, наколькі эфектыўна рэалізоўваць беларуска-расійскія дамоўленасці аб узвядзенні падтрымкі ў сувязі з жорсткім націскам Захаду і якія неабходныя дадатковыя меры. «У набліжышым часе мы сустрачымся з кіраўніцтвам Расіі, Прэзідэнтам Расіі. Я хацелі бы ведаць гэтыя праблемы, якія мы павінны вырашаць на ўзроўні прэзідэнтаў», — сказаў беларускі лідар.

Алавяная гвардыя з Рагачова

НАСТАЎНІК малявання дзіцячай школы мастацтваў у Рагачове Андрэй ЛЯЎКОВ з маленства заахвалены жанрам гістарычных паходаў і бітваў, стварае відэаўсходныя палотны на тэму ваіны 1812 года. Абласкія і раёныя музеі і галерэі часта запрашаюць Андрэя паказаць асабістую «напапеўку», у невялікай творчай біяграфіі мастака пазначаны ўжо дзясцік праведзеных выстаў — у Гомелі, Магілёве, Віцебску, Оршы, Полацку і Наваполацку, Талачыне і Слаўгарадзе, Акцябарскім і, само-сабою, Рагачове.

Частку выставачнай экспаліцыі пачынае творчы заўсёды адроздзіць пад калекцыю ваенна-гістарычнай мініяцюры, так званых алавяных салдацікаў, выкананых у маштабе адзін да трыццаці (у адвядвядзці з ростам чалавэка), якія рэалістычна і прадзіва дэманструюць уніформу, даспехі і амуныцыю ваіну імператарскай гвардыі.

Мне пашанцавала паназаіраць, як стварацца алавяны салдацік. Я застаў мастака за працай — ён рытаваў чарговых гвардзійцаў, выраўнаў хібы алавянага ліцця (на фота). А перад гэтым была лепка, сіліканавая і гіпсавая фармоўка, сушка, заліпка гарачым волавам. На адну фігуру салдаціка, па словах Андрэя, ён затрачвае два месяцы. І толькі пасля дасканальнай апрацоўкі пачынае асфарбоўваць: шынель, боты, ківер, аскольбант, патроны і нашэйкі, стрэльбу і сумкі, твар, вочны вушы... Таму ў сваёй справе Андрэй ўзяўшы адначасова і скульптарам, і мадэльерам, і фармоўшчыкам, і ліцейшчыкам. Яго скульптурна-ліцейны цыох лобач — газавая паліца ў лідэру і табурыз у спальным пакоі — іншыя тэхналагічныя альбо адмысловыя выгоды для працы ў яго кватэры я не заўважыў.

У далейшых планах Андрэя — праект пра Вялікую Айчынную ваіну, пра вызваленне Рагачова.

Антоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ЧАРВАКОВ, міністр эканомікі.

«Я заўважыў некалькі мер, якія аказваюць падтрымку нашым прадпрыемствам, што працягваюць на знешніх рынках. Па-першае, стаі тэматыка крэдытавання. У рамках Указа Прэзідэнта № 534 на падтрымку экспарту сёння павялічана фінансаванне праектына на Вір300 млн і дазважае ўзроўню Вір2.1 млрд. Па-другое, мы павялічылі тэрмін вартанна крэдытаў з 6 да 12 месяцаў. Па-трэцяе, па працы згодна экспартэр можа карыстацца стымі з раскосамі. Па-чыцьце, нашыяны спіс тавараў, які можа існаваць харчаванне. Гуды ўнесены яшчэ прадукты харчавання. Па-чыцьце, затым абмежаваны на суму кантрактаў. Калі раней мінімумам ўзровень кантракта для фінансавання складалі \$3 млн, то сёння працягвае з лобой ціхай можа існаваць і ў \$1 млн і атрымаваць крэдыт. Яшчэ адні з момантаў звязаны са зліжнічым зыходам працэдур, іх спрашчэннем, што таксама зніжае выдаткі для бізнесу. У стымізацыі стымя 5 пунктаў ікрыз і сумавуюць экспарт для працоўнага на новыя рынкі».

Канстытуцыйны Суд

АРЫТР У СИСТЭМЕ ДЗЯРЖАЎНАЙ УЛАДЫ

Пашыраныя правы, факультатыўны кантроль і аднаізацыя паўнамоцтваў

Перадача шматлікіх паўнамоцтваў, дзятчынх судовай улады, Усебеларускаму народнаму суду (УНС), права беларускай заўважыць індывідуальную канстытуцыйную скаргу, магчымасць афіцыйнага плумачэна Канстытуцыі і аб'яўлення імпічмента Прэзідэнту. Пра гэтыя і іншыя змены ў канстытуцыйным правазуддзі Беларусі, якія будуча адлюстраваны ў Канстытуцыі, расказалі прадстаўнікі галіны.

УНС І ЗАКОН АБ ГРАМАДЗЯНСКАЙ СУПольнасці

Міркуецца, што УНС набудзе статус найвышэйшага прадстаўнічага органа народаўладдзя Беларусі і зможа выбіраць і вызываць ад пасады старшын і суддзюў Віроўнага і Канстытуцыйнага судоў. А дэлегатамі соуду могуць быць прэзідэнт краіны, прадстаўнікі заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады, а таксама грамадзянскія супольнасці. Аднак на заканадаўчым узроўні не вызначана, што прадстаўніце сабой грамадзянскай супольнасці, якія суб'екты і ў якавдзці заўважыў Тадеўшу БАРАНОВІЧ, суддзя **СТАР. 2**

Інавацыі

ЯК ДНК-ТЭХНАЛОГІЯ СТВАРАЕ БУДУЧЫНО

Цяпер развіццё эканомікі будзе ісці з улікам прагнозаў генетычных даследаванняў

Аб гэтым паведалі дырэктар Гродзенскага навукова-даследчага цэнтру інавацыйных тэхналогій Вольга ЕПІШКА. Днямі яна брала ўдзел у пасяджэнні Савета Рэспублікі, дзе разглядалася пытанне аб унясенні змяненняў ў Закон «Аб племянной справе ў жыўлягадоўлі». Чарговыя параўкі дзятчача каардынацыі генетычнага патэнцыялу з улікам ДНК-тэхналогіяў. Калі раней такія даследаванні для гаспадарак мелі рэкамендацыйны характар, цяпер яны сталі абавязковымі. **СТАР. 5**

ШТО ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Макрону прадказалі цяжкасці ў другім туры выбараў прэзідэнта Францыі

Дзючы прэзідэнт Францыі Эмануэль Макрон можа сутыкнуцца з сур'ёзнымі цяжкасцямі ў барацьбе з кандыдатамі ад партыі «Нацыянальнае аб'яднанне» Марына Ле Пен у другім туры выбараў кіраўнікі дзяржэ ва. Такіх высказаў падзеі прадказалі эксперты Politico, прааналізаваўшы вынікі першага тура.

На думку выдання, нягледзячы на тое, што Макрону ўдалося апырадзіць Марына Ле Пен у першым туры, палітыка чакае значна больш жорсткае сутыкненне са сваёй саперніцай ў другім туры, чым назіраліся ў выбарах прэзідэнта Францыі ў гэты раз. У першую наругу гэта звязана з тым, што Ле Пен можа разлічваць на падтрымку выбаршчыкаў, які падчас першага тура галасавалі за іншых прыхільнікаў — Эрыка Земура і Нікаля Дзюпон-Эньяна.

У прыватнасці, заснавальнік партыі «Адваяванне» Земуру ужо залічыў сваё прыхільніцтва галасавальцаў за кандыдата ад «Нацыянальнага аб'яднання». Лідар партыі «Уставаі, Францыя» Дзюпон-Эньян таксама выказаў гатоўнасць падтрымаць Ле Пен. Такім чынам, адзначае Politico, у другім туры яна можа разлічваць на мінімум на 30 працэнтаў галасоў, аддадзеных за яе і прадстаўнікоў іншых партый ультраправага блоку ў першым туры.

Другі тур прэзідэнцкіх выбараў ў Францыі адбудзецца 24 красавіка.

У «Раскосмасе» расказалі, калі расійскія касманautyкі могуць адправіцца на Марс

Генеральны дырэктар «Раскосмоса» Дзмітрый Рагозін заўважыў, што залучаць расійскія мсіі да Марса, магчыма, будзе аждыцёўлены праз чатыры гады.

КОРАТКА

Сёння Старшыня Савета Рэспублікі, упанаваны прадстаўнік кіраўнікі дзяржэ ва ў горадзе Мінску Наталія Качанова правяла сустрачку з кіраўнікі адміністрацыйных сталецкіх. «Нам была дэкладна пастаўлена задача: людзі не павінны адчуць санкцыі на сабе».

Фору працоўнай моладзі «Час тваё магчымасці» прайдзе ў Мінску 13 красавіка.

МАРТ праверыць цэнаўтварэнне на аўтамабільным рынку. Нагодой для праверкі паслужыла інфармацыя аб значным зніжэнні цэн на аўтамабілі ў асобных удзельніцкай рынку.

У Беларусі за выхадны адбылося 22 ДТЗ, два з іх са смертнымі зыходам.

Хірургічнае лячэнне паразу і параніччў нерваў твару асавоі ў Беларусі.

Новы рэзідэнт «Валікага каменя» пачне выпускаць абсталяванне для разумных дамоў.

Спажывец

НЕДАТЫКАЛЬНЫ ЗАПАС

Мука і цукар: як выбіраць і захоўваць

Мука і цукар — прадукты, што з даўніх часоў уваабляюць харчовую бяспеку сям'і. У канцы XX — пачатку XXI стагоддзя, з паступовым прыходам больш ці менш багатых часоў і цукар, і мука страцілі гэты статус. Хатняя вылічка стала непатрэбнай у гарадзанах, а цукар і наогул блыў, здавалася б, раз і назаўжды абвешчаны «белай смерцю».

Сёння мука і цукар вярнулі сабе былое стратэгічнае значэнне — так заўсёды бывае ў няпростыя часы. Хатняя вылічка (ад блінова і галадак да пірагоў і пельменю) — правераны стагоддзямі спосаб зніжыць выдаткі на харчаванне і накарміць сям'ю. Цукар таксама рабінтаваны: установа «Цукар я не ем і вылічку не любю» на чына мяншасці на «Запас бяды не чыніць». Тым больш, што з 9 сакавіка гэтага года «пачу» дзятчача адмысловы парадак устанавлення цен на некаторыя харчовыя тавары». Гэта значыць, што цяпер рост цен на сланечнікавы алеі, дзятчача харчаванне і пшанічную муку афіцыйна дазволены, згодна з рашэннем камітэі па пытанніх ценнага рэгулявання пры ўрадзе Беларусі ў рамках пастанова Саўміна аб стабілізацыі цен (ад 23 лютава 2021 года за нумарам 100). Як паведалі прэс-служба МАРГ, ПІ і кампаніі, якія гандлююць оттам аб у рэзультат, маюць права павышаць ценны названых прадуктаў — на памер іх змены імпарцёрскай.

Парламенцкі дзённік

«Б'Ю КАЛЕКТЫЎНЫ БОЛЬ, АВАЖАЮЦЬ КАЛЕКТЫЎНАЯ ПАМ'ЯЦЬ»

Депутаты Палаты прадстаўнікоў ушанавалі памяць ахвяр фашызму ў Мемарыяльным комплексе «Трасцінне».

«Навошта нам гэта усё? Гэта не проста рытуалі альбо выкарыстанне падаеў і палітычных мэтах. Гэта рэчы, якія павінны цэнтаваць нас, кажаць, што няма такіх ідэй, каштоўнасцяў, калі можна знішчаць ні ў чым

Дасюда

3 нагоды незарэгістраванага беларускага мэрэпрызементу ўшанавання памяці вязняў фашысцкіх канцлягераў выказаўся Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА:

«Гэта чаргові крок аб'яднання Захаду па перапісанні гісторыі. Нашчадкі фашыстаў і іх паслугачы выходзяць з падполля, адраджаюць антычалавечую ідэалогію, рабілішчы нацысцкія знакі. «Адукаваны» Запад сапраўднае ў расабодзі і правіле нівяінасі да тых, хто дзесяцігоддзі таму сплуніў фашызм. «Смерць рускім» пішучы ў нямецкіх гарадах. У Латвіі нашчадкі фашысцкіх катаў абвясцілі Дзень Перамогі 9 мая «днём памяці ахвяр і памерлых за Украіну», а ў Літве ўважлі заўважлі надзею «жоўта-блакітны» чэхлы на помнікі загінулым салдатам. Плясканні парламентарыяў прапаганда «біць палкамі» калегу, які выказвае ўлас-

ны вінаваты людзей. Гэты помнік — жахлівы напамін аб тым: як толькі мы пачынаем сартаваць людзей па расах, крыві, прыналежнасці, адразу следы ідуць этнічнай чысткі. Так было на нашай зямлі, так было зусім наўдана на землях шматпактанай Югаславіі», — сказаў Ігар МАРЗАЛЮК, старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы Палаты прадстаўнікоў.

Ён адзначыў, што сёння трэба казаць не толькі пра тых злачынцаў, хто знішчаў людзей, але і пра іх са-

удэльніцкай, памагатых. Ігар Марзалюк падкрэслівае важны факт: «Калі заходнія дэмакраты аб'ядналіся з Савецкім Саюзам? Дзеля адной фундаментальнай мэты — знішчэння абсалютнага зла. Абсалютным злом было нацызм».

Дэпутат сцвярджае, што мы павінны зразумець, што спачатку ёсць чалавек, а потым усё астатняе. «Гэта велікі пахрысціянскі і гэта па-людску. Калі я адмаўляю тое, што чалавек з іншымі палітычнымі поглядамі мае права на жыццё, існаванне і самарэалізацыю,

ны пункт гледжання аб падзеях на Украіне. Сапраўды, гэта змярканне Еўропы.

Свет вар'яце, дэградуюць дэмакратычныя інстытуты, перагледваюць хрысціянскія каштоўнасці, забываюць прынцыпы талерантнасці і шчырасці. Чарговы раз выбарана трактуцыя прычэп «не забі», а заклікі да гвалту нават не асуджаныя. Заходняе грамадства схвоняеца да рэальнага тэрору і наступнага вяртаецца ў дрымачэ сярэднявечча, ствараючы вобраз знешняга ворага. Ваіны з помнікамі, скокі на касцах памерлых, знішчэнне культурнай спадчыны, татальныя абмежаванні, забароны і санцыі — ярыя там прыклады.

У рамках мэрэпрызементу Года гістарычнай памяці 11 красавіка мы шануем паміць вязняў Бухенвальда і Трасцінне. Асудзілі і Асудзілі, яшчэ каля 14 000 падобных месцаў па ўсім свеце. Беларускі народ памтае і ніколі не забудзе жахі фашызму, зробіць усё, каб у нацызм не было будучыні».

Алег ГАЙДУКЕВІЧ, дэпутат Палаты прадстаўнікоў: «ДЗЕЯННІ ЛАТВІІ — ГЭТА ДЗІКУНСТА...»

3 9 красавіка 2022 года Любому прадпрыемству аўтамабільнага транспарту з Беларусі і любым забараняецца перавозка грузаў аўтамабільным транспартам па тэрыторыі ЕС, у тым ліку транзітам. Асабліва заўважлі выконваць гэтыя рашэнне калектывных уладаў ЕС прыняўся наш суседка Латвія.

Тое, што робіцца сёння на мяжы з Латвіяй, не проста дзікуства, а фактычна цвяканне ўсё рускамоўных людзей. Такое мержванне карэспандэнту БелТА выказаў дэпутат Палаты прадстаўнікоў, старшыня Ліберальна-дэмакратычнай партыі Алег Гайдукевіч, гаворачы аб патрабаванні ўладаў Латвіі да беларускіх і расійскіх кіроўшчўх падпісацца на граніцы, — пісьмовае заяву аб сваёй нагодзе з дзеяннямі Расіі.

«Гэта абуральна. Тое значыць — кіроўца павінен адмаўляцца ад сваіх поглядаў? Гэта практычна фашызм. Яны ж не толькі гавораць адмоўліца ад згоды з дзеяннямі Расіі. Мы бачым кадры з вярпейскай гарадоў, калі б'юць людзей за рускую гаворку, псуець машыны, здекууюць за рускіх і беларускіх дзяцей, якіх навучанцы ў іх школах. Гэта парушэнне ўсіх законаў і правілаў, тым мы гэта цярпець не будзем і станем жорстка на гэта адказваць, у тым ліку і дэпутаты парламента» — падкрэсліў Алег Гайдукевіч.

На яго думку, забарона на перамяшчэнне беларускіх і расійскіх велікагрузаў знішчае эканоміку самога Еўрапейскага «Патладзіне на выбары ў Францыі — кожны людзей ужо вяртае ад гэтай паліцыі, у тым ліку ад руса і беларусаў. Мы бачым, што Захад хоча паставіць нашу шчылінаю на калені, але гэта ў іх не атрымаецца», — адзначыў дэпутат.

Алег Гайдукевіч трасама звярнуў увагу на заяву кіроўцы эканамічна-напальнічнай службы Эксперта Жазэпа Барэля, які выказаўся аб ваенным вырашэнні канфлікту ва Украіне. «Ён адкрыта сказаў, што ваіны павінна працягвацца, трэба перамагчы Расю на полю бою. Яны ўжо не хаваюць, што Украіна для іх — інструмент, ім усё роўна, колькі украінцаў загіне. Галоўнае для іх, каб паліца вакол Расіі і запалата сама Беларусь», — сказаў ён.

Я перастаю быць чалавекам. Гэтыя рэчы мы мусім паміць. Калі мы кажам пра гістарычную паліцыю, мемарыяльную паміць, мы мусім памтаць, што гэтыя мемарыялы павінны наведваць у абавязковым парадку», — мяркуе парламентарыяў.

Дэпутат выказаў сваё мержванне наконт таго, што сёлета беларускую афіцыйную дэлегацыю не запрасілі на памятных падаеў і былі канцлягер Бухенвальд.

«Якія б палітычныя сутыкненні паміж народамі, геапалітычныя ў тым ліку, былі, хто б на яким баку ні быў — гэта неадлучнае. Ёсць рэчы, якія па-над усім гэтым. Быў калектывны боль, павінна быць калектывная паміць. Калі чалавек хоча ўшанаванне паміць палеглых, том больш што там ляжаць нашы людзі, то адмаўляць яму ў гэтым не мае права ніхто», — сказаў дэпутат.

Марыя ДАДАЛКА, Фота Віктара ДРАЧОВА.

БЫЛІЯ ВЯЗНІ ФАШЫЗМУ АТРЫМАЮЦЬ АДНАРАЗОВУЮ ДАПАМОГУ ДА ДНЯ ПЕРАМОГІ

Учора адзначыў Міжнародны дзень вызвалення вязняў фашысцкіх канцлягераў. Ён заснаваны ў памяць аб інтэрнацыянальным паўстанні вязняў канцлягера Бухенвальд, якое адбылося 11 красавіка 1945 года.

Як паведаміла Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, у ліпені 2021 года прынты да Уяс Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, у адпаведнасці з імі штогод у Вялікі Перамогі ветэраны Вялікай Айчыннай ваіны і асобы, падпрельны ад наступстваў ваіны, будуць атрымаваць матэрыяльную дапамогу. Сёлета быліяя вязні фашызму атрымаюць аднаразовую дапамогу да Дня Перамогі ў памеры 750 рублёў.

«Цяпер у Беларусі працяжвае каля дзевяці тысяч былых вязняў фашызму. Дзяржава прыкладае ўсе намаганні, каб акружыць іх клопатамі і неабходнай падтрымкай. Штогод работнікі тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва наведваюць былых вязняў фашызму, абслугоўваюць іх жыццём і пры неабходнасці аказваюць дапамогу ў сацыяльна-бытавым абслугоўванні, наведваюць парадку дома і ў двары», — расказалі ў Мінапрацы.

Асобная ўвага удзяляецца клопатаў аб здароўі былых вязняў. «Гэтай катэгорыі людзей дадзена права на першаарчовае абслугоўванне ў арганізацыях аховы здароўя, першаарчовае шпіталізацыю. Спецыяльна выдзелены медыцынскія дапамогі ім аказваецца ў чатыры шпіталі інвалідаў Вялікай Айчыннай ваіны», — дадалі ў Міністэрстве.

Акраім гарантыі ў сферы сацыяльнага абслугоўвання і аховы здароўя, былым вязням дадзена гарантыі ў галіне пенсійнага забеспячэння. Час знаходжання ў фашысцкіх канцлягерах (гэта і іншых месцах прымусявага ўтрымання) ўлічаны ў двайным памеры ў што-пры налічаны пенсіі. Да асноўных памераў пенсій устаноўлены стап-месячныя даплаты ў памеры ад 130 да 185 рублёў.

На тэрыторыі БССР праводзілася планамерна палітыка знішчэння мірнага насельніцтва шляхам масавых забойстваў, ажыццяўлялася насільная дэпартацыя, ствараліся месцы прымусявага ўтрымання насельніцтва, канцэнтрацыйныя лагеры і лагеры смерці. У выніку з Беларусі ў Германію было вывезена каля 400 тысяч чалавек. Не менш за 1,4 міль чалавек было знішчана ў месцах прымусявага ўтрымання.

АДБІВАЦЬ У СІСТЭМЕ ДЗЯРЖАВАЙ УЛАДЫ

Заканчэнне

Печатка на 1-й стар.

— Прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці сёлета сабе часта называюць тым асобам і аб'яднанні, якія фактычна знаходзяцца ў апаліцыі да існуючай улады. Але я гэта не так. Грамадзянская супольнасць — значна больш грунтоўная, яе прадстаўнікі выступаюць за нашу дзяржаву, жадаюць дабрабыту нашаму народу. Каб у далейшым фарміраваць Усебеларускі народны сход, абавязкова будзе прыняты і закон аб грамадзянскай супольнасці.

Паўнамоцны Канстытуцыйнага Суда (КС) у новай рэдакцыі Канстытуцыі істотна перагледаны. Адною з грунтоўных амена, чаго раней ніколі не было, стала магчымасць для беларусаў падаваць індывідуальную канстытуцыйную скаргу на парушэнне праваў і свабод у канкрэтай справе, разгледжаную судам, калі чалавек лічыць, што закон не адпавядаў Канстытуцыі.

«Каб гэтая норма запрацавала, павінна быць адпаведная працэдура. Яе неабходна прыняць у законе аб канстытуцыйным судаводстве. Таму мы рыхтуем свае прапановы аб тым, якія трэба ўнесці змены ў закон аб канстытуцыйным судаводстве. Палажэнні Канстытуцыі павінны ўваб'яляцца ў пэўных законах і іншых нарматыўных актах — тады галоўны закон краіны будзе жыць, і мы будзем па ім жыць», — падкрэсліў суддзя.

А вось амаль незаўважана змяненні ў Канстытуцыі стала выдзелена інфармацыі пра прыблізна 70-гадовы ўзрост суддзяў для выканання імі прафесійных абавязкаў. Гэтая мяжа і так вызначана ў Законе аб статусе суддзяў і судаводстве, і яна там засталася. А вось калі ўзнікну неабходнасць нешта памяншаць ва ўзроставым вызначэнні суддзяў, зрабіць гэта будзе значна прасцей, змяніўшы закон, а не Канстытуцыю, патлумачыў Тароўш Варановіч.

ПРАВЕРКА АД УПАЎНАВАЖАННЫХ СУБ'ЕКТАў І ГРАМАДЗЯН

Церапарты будынак КС узведзены ў 50-х гадах мінулага стагоддзя. З 1990-га году тымчасна Камітэт дзяржаўнага кантролю, а да гэтага — Інстытут гісторыі партыі, а затым армію. На першым паверсе — зала судовых пасяджэнняў, у якой няма вокнаў. Кажуць, што гэта проста асаблівасі архітэктуры. На другім паверсе — невялікія экспанаты, якія расказваюць аб гісторыі стварэння Канстытуцыйнага Суда, які, як вядома, равенскі Канстытуцыйны Суд.

Закон «Аб дзейнасці Канстытуцыйнага Суда» быў прыняты 30 сакавіка 1994 года, праз два тыдні пасля прыняцця Канстытуцыі. Яго галоўнай задачай стаў кантроль за канстытуцыйнасцю ўсіх нарматыўна-прававых актаў (НПА).

На першым этапе (з 1994 да 1996) прародзіла існаванне Канстытуцыйнага Суда. Дзейнасць яго адбывалася на падставе прапановы ўпаўнаважаных суб'ектаў, у ліку якіх быў Прэзідэнт, старшыня Вярхоўнага Савета, не менш як 70 дэпутатаў, генеральны пракурор, урад, Вярхоўны і Вышэйшыя гаспадарчы суды, — нагадаў Старшыня Канстытуцыйнага Суда Пётр МІКЛАШЭВІЧ. — Пасля канстытуцыйнай рэформы на рэфэрэндуме 1996-га пачыўся другі этап канстытуцыйнага працэсу. КС быў пазбавлены права ініцыяваць разгляд справы. Аднадна, скарачаліся колькасць ўпаўнаважаных суб'ектаў, правамоцныя з'яўляюцца ў суд. Такія прапавы засталася ў Прэзідэнта, дзевяць палат урада, Вярхоўнага і Вышэйшага гаспадарчага суду. За гэты час на разгляд паступіла 76 зваротаў, і больш як 50 актаў рознага ўзроўню было прызнана неканстытуцыйнымі.

Трэцім этапам стаў 2008 год, калі быў прыняты Дэкрэт Прэзідэнта № 14, які пашырыў кампетэнцыі КС. Прэзідэнт надзяліў КС пнаўмоцтвамі праверкі ўсіх законаў, прынятых парламентам, перш чым яны накіроўваліся на подпіс кіроўцы дзяржавы. За гэты час больш за 1200 законаў праішлі абавязковае паліраднае кантроль канстытуцыйнасці, а Канстытуцыйным Судом было сфармулявана больш за 250 прававых пазіцыі, у якіх парламентам і ўпаўнаважаным суб'ектам павінна быць адпаведна змяненні, што патрабавалі ўстаўнення.

Грамадзіне не мелі права на зварот у Канстытуцыйны Суд, таму ў 2014-м мы ініцыявалі змену ў кандаваты (8 студзеня 2014-га быў прыняты Закон «Аб канстытуцыйным судаводстве»». — Аўт., каб людзі маглі звартацца ў КС каб не напружваць, то ўсходна — праз ўпаўнаважаных суб'ектаў. Штогод да ўпаўнаважаных асоб такім чынам паступіла 50—70 такіх зваротаў, — расказаў старшыня КС.

Магчымасць прамога звароту грамадзян у КС дзеля ўстаўнення рабелаў у прававой нявызначанасці нарматыўна-прававых актаў, калі гэта забараняе канстытуцыйныя правы і свабоды, была замацавана ў главе 24 закона. На падставе зваротаў

ад грамадзян было прынята больш за 50 рашэнняў па ўстаўненні прававой нявызначанасці.

ТЛУМАЧЭННЕ КАНСТЫТУЦЫІ І ІМПІЧМЕНТ ПРЭЗІДЭНТУ

Сёлета настане чацвёрты этап развіцця канстытуцыйнага працэсу, паўнамоцныя якога значна пашыраюцца. Да гэтага ў КС на канстытуцыйны ўзроўні павінна замацавана дзве функцыі: праверка канстытуцыйнасці НПА па пранавоках ўпаўнаважаных суб'ектаў і дача заключэння аб наяўнасці фактаў сістэматычнага ці грубага парушэння палатамі парламента Канстытуцыі. Цяпер жа і ёсць 11 паведаміў старшыня КС.

— Кантроль за канстытуцыйнасцю НПА захавася, пры гэтым дадзена новае ініцыятар — прэзідэнт УНС. Калі судход сфарміраваны, яго прэзідэнт мае права звартацца ў Канстытуцыйны Суд і праверыць канстытуцыйнасць таго ці іншага нарматыўна-прававога акта. Мы пазбавіліся ад абавязковага папярэдняга кантролю канстытуцыйнасці ўсіх законаў і пераходзім да таг заважна факультатывнага папярэдняга кантролю іх канстытуцыйнасці.

Гэта значыць, калі ў Прэзідэнта перад падпісаннем унікуіччў сумненні ў канстытуцыйнасці закона ці нейкай нормы, ён зможа накіраваць дакумент у КС для праверкі яго канстытуцыйнасці. Суддзі на працягу двух тыдняў павінны даць заключэнне: ці адпавядае дакумент Галоўнаму закону краіны. Такім чынам, на думку суддзяў, і з тае пары тут назмына з'яўляюцца новыя дзрэўцы. Яны правіла, у пасадцы бяруць удзел пачэсныя госці, кіроўнікі альбо прадстаўнікі нацыянальных аб'яднанняў, дыпламаты.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Культура

ДАТА ВІЗНАЧАНА

XIII рэспубліканскі фестываль нацыянальнай культуры пройдзе ў Гродне 3—4 чэрвеня

Сёлета будзе прадстаўлена каля 30 нацыянальнасцяў, якія прадамэнструюць сваю культуру і пачацуюць традыцыйнымі стравамі.

Разам з мэрэпрызеамі, што даюць прайшлія даспадобы наведвальнікам, будучы прадстаўлены і новыя лакацыі. Адною з іх стане фестываль прыгажосці і грацы. На под'юм выйдучы прадстаўніцы ўсіх нацыянальнасцяў аб'яднаных Беларусі, каб прадамэнструваць свае ўнікальныя касцюмы. Такса будзе суправаджаць адпаведнымі народнымі мелодыямі.

Мяркуюць, што на фестываль прыедзе каля 800 удзельніцкаў з ўсіх рагіёнаў Беларусі. Усе яны прайшлі папярэдняе адбор на сваіх рагіянальных конкурсах. Фестываль у Гродне збярае самыя лепшыя музычныя, танцавальныя, вакальныя калектывы нацыянальнага дыяспары Беларусі.

Самым яркім відэафічам фестываля можна лічыць тэатралізаванае шосце. Усе удзельнікі вясёлай калоннай прыйдуць па цэнтральных вуліцах горада. На ўрачыстым адкрыцці выступяць знакамітыя беларускія калектывы.

Па традыцыі адбудзецца і пасадка дрэў на Алеі Дружбы ў Калокожым парку. Алея была закладзена на адным з фестываляў, і з тае пары тут назмына з'яўляюцца новыя дзрэўцы. Яны правіла, у пасадцы бяруць удзел пачэсныя госці, кіроўнікі альбо прадстаўнікі нацыянальных аб'яднанняў, дыпламаты.

ІНДЫВІДУАЛЬНАЯ КАНСТЫТУЦЫЙНАЯ СКАРГА

У новай рэдакцыі Канстытуцыі прадугледжана магчымасць чалавеча падаваць індывідуальную скаргу ў КС (без звароту да ўпаўнаважаных суб'ектаў). Аднак тут існуюць два крытэрыі. Першы — гэта толькі норма закона і другі — каб правыя законнасці прынятыя ў суддах

адбывацца гэта будзе (згодна з прапановай Прэзідэнта) перш чым рэфэрэндум прызначаць, паколькі ініцыяваць пытанні для яго могуць і грамадзіне, і парламент, і УНС.

— Мы таксама будзем даваць заключэнні аб істэмным ці грубым парушэнні Канстытуцыі на тэрыторыі парламента, але і Прэзідэнтам. Гэта будзе падставой для магчымага імпічмента Прэзідэнта. Такім чынам надзяленне КС такімі пнаўмоцтвамі робіць яго рэальным канстытуцыйным арбітрам у сістэме дзяржавай улады, — падкрэсліў старшыня Канстытуцыйнага Суда.

У набыліжыя дні месцамі па краіне прыйдуць кароткачасовыя дажджы, тым самым зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Набыліжыя дні месцамі па краіне прыйдуць кароткачасовыя дажджы, тым самым зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Другая дэкада другога месяца вясны пачалася, а мы толькі-толькі мяняем зымову верхнюю вяртупку на вяснову. Непарадак гэта. Ды і на дачах усё ажывае павольна. Дарэчы, упэўнена цяпла, без пахалданніў, сінюпці не абдочыць. Таму на гэтым тыдні нас чакае вясновае інтэстыітэрас з дажджам, мокрым снегам і перамяненай тэмпературай. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гірамэтаралогіі, кантролі радыяцыйнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Моцныя рэгіёнамі

НЕ ТОЛЬКІ БЕЛАЗ

Жодзіна — горад абласнога падпарадкавання, што за 50 кіламетраў ад сталіцы. З Мінскам яго звязваюць выдатныя транспартныя зносіны. Горад уносіць істотны ўклад у сацыяльна-эканамічнае развіццё Мінскай вобласці. Што зроблена тут за папяряджэння гадзі і чаго чакаць жыхарам у перспектыве, расказаў старшыня гарвыканкома Дзмітрый Зяблюцкі.

Прыйняццё інвестараў і стварэнне новых вытворчасцяў садыэйнаў падпісаны 22 жніўня 2018 года Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 346. Гэты дакумент унёс змяненні ў графіцы тэрыторыяльна-адраснага падпарадкавання і ў тэрыторыю СЭЗ «Мінск» увайшоў участак плошчай 13 гектараў.

З дзяржаўнай падтрымкай у 2019-м кампанія «Белгатазац» завяршыла рэалізацыю інвестыцыйнага дагавора па выпуску тэлекамінальнага гідра-калібрнага і развіццё вытворчасці.

У 2020-м у нас пабудаваны супермаркет «Віталюр». На пачатку мінулага года прадрымальніцкую дзейнасць ажыццяўляла больш за 2,5 тысячы суб'ектаў гаспадарства, у тым ліку каля дзевяці тысяч індывідуальных прадрымальнікаў.

За папяряджэння п'яць гадоў у Жодзіне індэкс рознічнага тавараабароту склаў амаль 120 працэнтаў. За гэты час працаўладкавана на энду створаныя рабочыя месцы каля дзевяці тысяч чалавек.

Больш за 90 працэнтаў прамысловыя прадукцыі горада ідзе на рынкі 74 краін свету (асноўная доля працягае на Расію). За папяряджэння п'яцігодку экспартавана тавараў на суму 3,5 мільярдa даляраў.

З 2016—2020 гады за кошт уласных фінансаванняў уведзена больш за 138 квадратных метраў жылля.

— **З якімі праблемамі сутыкаецца горад?**

— Напледзячы на станоўчыя тэндэнцыі ў эканоміцы, закупаюцца шмат фактараў, якія стрымліваюць развіццё Жодзіна. У прыватнасці, адсутнасць ілгот (вызвалены ад падатку на прыбытак на працягу сямі гадоў з дня дзяржаўнай рэгістрацыі, а таксама ад абавязковага заключэння здзелак на біржавых таргах), якія вызначае Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 07.05.2012 № 6 «Аб стымуляванні прадрымальніцкай дзейнасці на

тэрыторыі сярэдніх, малых гарадскіх паселішчаў, сельскай місцовасці». Такімі прэфэрэнцыямі валодаюць суседнія Барысаўскі і Смалевіцкі раёны. На жаль, у нас іх няма.

— **На што скіравана новая праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця Жодзіна?**

— Прыярытэт — павышэнне даходаў насельніцтва. Рост найменшай налічальнай сярэднямесячнай зарплаты адносна ўзроўню 2020 года павінен склацца за п'яць гадоў 151%. У планах — стварэнне камфортных умоў для жыцця, работы і самарэалізацыі чалавека.

Гэтай п'яцігодцы плануецца забяспечыць прыцягненне інвестыцый у асноўны капітал на суму больш як 764 мільёны рублёў, павялічыць у 2025 годзе экорт тавараў да 824,9 мільёна даляраў, паслуг — да 3,4 мільёна даляраў, намінальнаму заробку п'яці гадоў у параўнанні з 2019 годам.

Прадугледжваецца ўмоў для вядзення бізнесу, добраахвотнага канкурэнцыі, пераадолення негатыўных наступстваў пандэміі каранавірусу.

Заахвочванню прадрымальніцкай ініцыятывы паслужыць перадача ў бесплатнае карыстанне гарадскіх будынкаў, прымяненне пажыццёвых каэфіцыентаў аранды, продаж аб'ектаў дзяржаўнага суб'екта малой і сярэдняй прадрымальнасці, якія арандуецца іх больш за тры гады, растэрміроўка аплаты. У горадзе за п'яцігодку з'явіцца 14 новых аб'ектаў жылля, 8 — грамадскага харчавання.

— **Якія новыя інвестыцыйныя будзюць рэалізаваныя?**

— Да 2028 года ў СЭЗ «Мінск» на тэрыторыі Жодзіна кампанія «Засцяўкіна фарбы» пачне будаваць завод па вытворчасці матэрыялаў для дарожнай разметкі. Гэта будзе экортна арыентаваная вытворчасць. Прадукцыя адрываецца ў Расію, Казахстан, Узбекістан, Малдова, Украіну, Еўропу.

Да 2026 года павінен з'явіцца завод па выпуску цементна-літвілавых панэляў, які будзе «Карпарацыя ВОЛГА БЕЛ».

Цяжка будзе задыячыцца патацыяў СЭЗ «Мінск», прапрацоўваюцца пытанне па стварэнні новай вытворчасці перапрацоўваць нафтаздабыццё і станокі з праграмным забеспячэннем.

Такіх чыноў, горад улічвае на гледзячы і будучыню. Мы можам дабіцца шмат, калі кансалідуемся.

Ташчана ЛАЗОУСКІЯ.

САМЫ ЧАС ТАНЦАВАЦЬ!

На харэаграфічны конкурс з'ехаліся ўдзельнікі з усёй краіны

Конкурсы харэаграфічнага мастацтва — гэта асабліва яркі момант, паказвае рэальную адукацыю і інфармацыю краіны, Нацыянальнага прэс-цэнтра Рэспублікі Беларусь. Генеральным партнёрам харэаграфічнага конкурсу «Самы час танцаваць» выступіў «Беларусьбанк».

Мерапрыемства прайшло пры падтрымцы Міністэрства культуры Беларусі, міністэрства адукацыі і інфармацыі краіны, Нацыянальнага прэс-цэнтра Рэспублікі Беларусь. Генеральным партнёрам харэаграфічнага конкурсу «Самы час танцаваць» выступіў «Беларусьбанк».

Адкрыты рэспубліканскі конкурс харэаграфічнага мастацтва сабраў 1000 удзельнікаў з 15 гарадоў Беларусі. На працягу аднаго дня прафесійнае журы прагледзла больш за 80 нумараў. Танцоры выступалі ў такіх намінацыях як «Народна-стылізаваныя танцы», «Народныя танцы», «Вольны кірунак», «Класічныя танцы», «Сучасная харэаграфія», «Эстрадныя танцы».

Ва ўдзельніцкую конкурсную быў цудоўна магчыма атрымаць канструктыўныя заўвагі па ўдасканаленні харэаграфічнага майстэрства, набыць неацэнны вопыт. Дзеяў гэтага быў запрошаны балетмайстар — рэжысёр Дзяржаўнага акадэмічнага ансамбля танца Рэспублікі Беларусь, мастацкі кіраўнік заслужанага аматарскага калектыву «Крыжанок», заслужаны дзеяў мастацтваў Рэспублікі Беларусь Ігар Мухомов, які праводзіў з удзельнікамі майстар-клас па народнай харэаграфіі. Адам класічнай харэаграфіі вычыла заслужаная артыстка балета, артыстка балета Вялікага тэатра оперы і балета Юлія Дятко. А майстар-клас па сучаснай харэаграфіі прадставіў артыстка Zaleski Dance Design Show (D.J.ZS.K.I.) Алена Падольская.

Каб адуць дух сапраўднай конкурснай барацьбы, дастаткова было зазіраць у кніжкі і пагаварыць з самімі ўдзельнікамі.

Калектыву Узорнага ансамбля танца «Забавушка» каб прыхаць з Ліды ў Мінск, прыйшліся падарыць у тры гадзіны ночы. Аднак нягледзячы на гэта, дзеці ў бацьвернай настроі рыхтаваліся да чарговага выхадна на сцэну. Кіраўнік калектыву Наталія Валюшкевіч расказала, што ў першым аддзяленні конкурснай праграмы яе старэйшыя выхаванцы дзумаў выконвалі пастануюку «Чаванне» і танец «Баявая калісянка». У другой палове дня танцавалі малодшы састану, гэта дзеці 8-10 гадоў, якія прадставілі на суд журы эстрадны танец «Ня-юныў Дюк». У гаўлоўнай ролі выступіў Максім Дішко. Танцы ён займаецца ўжо семі год, і гэта не першы конкурс хлопчыка.

— Мне вельмі падбабачае ўдзельнічаць у конкурсах, гэты не першы, аднак усё роўна я хваляюся, — адказаў маленёк артыст.

Наталія Валюшкевіч адзначыла, што ў іх дзіцячых школе мастацтваў, пры жой дзейнічае ансамбль, дзеці займаюцца і народнымі, і класічнымі, і сучаснымі танцамі.

— Наша школа таксама арганізоўвае конкурсы, і мы воль глядзіць, вучымся. Нам вельмі падбабачае, ад конкурсу толькі станоўчыя эмоцыі. Усё цудоўна арганізавана, нам даюць даламагаў на працягу ўсяго дня, мы вельмі задаволеныя.

І сапраўды, радка дзе можна ўбачыць адначасова столькі танцораў, захопленых і падрыхтаваных, якія воль хашці паказаць сабе і свае калектывы. Сярод іх былі і зусім юныя.

Валеры Малацьваў усюго шчасць кады. На конкурс яна прыйшла з мамай Юліяй. Маленякая балерына прадставіла нумар з класічнай харэаграфіі — вяршыню «Анюты» з ардыіменнага балета.

— Мы з трых гадоў наведваем балетную школу Little Swan і асобна бярэм урокі па рэпертуары ў прымы ветэрынарную клініку, таму адбор мастацтваў робім на месцы.

Здаць аналіз можа і дыстанцыйна! Для гэтага выдаецца спецыяльны набор з катэгорыі і правамі. У лабараторы вытвюляюць да паўтары сотні розных хвароб. Запартаваны і даследаванні, што «падказваюць» найбольш спрыяльную фазу для апландэння. Менавіта такія разлікі прагназуюць менавіта колькасць шчэпаў.

ТУЗІК І ТЭАДОР

Адін з новых напрамкаў дзейнасці цэнтру ДНК-тэхналогія дацьца генытэчнага шэрэнга дэталі. Робацця аналіз па папярэдзіжні радыёсупунай, а таксама па выяўленні генытэчных захворванняў.

— Генытэка сабак сёння вельмі папулярная. Кошт племянны сабак дасягае 15 тысяч бубра. Раней такія тэсты праводзіліся ў Расіі, а цяпер у нас пачалі працякаць гэты экортны ў сваім ценіры. Распрацаваны метады амань па ста пародах. Ведем усю заводчыцкую сабак, самі ездзім на выставкі, — расказала спецыяліст. — Нядаўна адкрылі ў сёбе

— Мы распрацавалі сістэму больш шырокага атрымання малака А2. Цяпер яно ёсьць на прылаўку крамаў. Напрыклад, Луінецкі малаказавод выпускаяе яго пад назвай «Асабілівае». Яго кошт ад 4 да 5 рублёў за 800 грамаў. Мы год фарміравалі гэты малачны статак, — расказвае дырэктар цэнтру. — Таксама ў малаку А2 зацкаўленае прадпрыемства «Беларуськалі» і сельгаспадарчых якое 10 тысяч дойнага статака. Яны ўжо другі год тэспіруюць свой статак, каб атрымаць менавіта тоее гіпалаурэнынае малака.

Па словах суразмоўцаў, гэты від малачнай прадукцыі можа стаць добрай экспертнай пазыцыяй у будучыню. Напрыклад, Кітай гатовы купляць яго за 10 даляраў за літр. Але для гэтага патрэбныя волькі аб'ёмы. А спецыяльная ўпакоўка дазваляе захоўваць таке малака нават на працягу года.

ДНК-тэхналогія даламагаюць дабіцца атрымання такога малака на генытэчным узроўні. Для гэтага трэ-

Удзельнікі Гран-пры — Узорны харэаграфічны ансамбль «Васілёк».

нашага Вялікага тэатра оперы і балета, народнай артысткі Ірыны Яромкінай, яна наш кіраўнік, — расказала Юлія.

І нават пры ўсім гэтым для мамы і дачкі месца не важнае, а важны ўдзел. Для дзіцця, лічыць Юлія, выступленне на сцэне і ёсьць свята, а таксама матывацыя і стымул займацца танцамі далей.

А воль для Заслужанага аматарскага калектыву Рэспублікі Беларусь, Узорнага тэатра танцаў «Пром-ер-Спадары» з Палацка не ўпершыню ўдзельнічаць у гадобных мерапрыемствах. Як адзначыла кіраўнік калектыву Вераніка Навіцкая, раней іх тэатр танца вольны часта ездзіў на конкурсы, аднак з-за пандэміі былі неволькі перапынкі. І нават у гэты час калектыв паспеў выступіць на «Славянскім базары». І калі даведаліся, што праходзіць такі конкурс, з волькім задавальненнем адразу ж згадзіліся ў іх удзельнічаць.

— Мы прадставілі п'яць нумараў — гэта вельмі шмат, прывезлі 60 чалавек. Усе нумары ў нас разнакараваныя — гэта стылізаваны танец, эстрадны танец, проста эстрадны нумары — на лобы густ, — падзялілася Вераніка Навіцкая.

— Як адзначылі члены журы, усё ўдзельніцкую змаганне за галоўнае месца ў цэлым канкурэнтнай барацьбе. Каб трапіць у фінал, неабходна было прайсці сузьбэны адбор сярод найлепшых. Арганізатары пастараліся, каб ніводны ўдзельнік не застаўся без увагі — кожны калектыв атрымаў дыплом удзельніка, найлепшым былі ўручаны дыпломы лаўрэатаў розных тэлеў. А вечарам на ўрачыстай цырымоні ўзнагароджаны назвалі імя пераможцаў.

Званне найлепшага калектыву і Гран-пры ў выглядзе грашовага прываў у суме 200 базавых велічынь атрымаў барыўскі Узорны харэаграфічны ансамбль «Васілёк».

Нам удалося пагутарыць са Станіславам Ценкам, адным з кіраўнікоў калектыву. Малады чалавек падзяліўся, што сам з дзяцінства займаўся ў «Васілюку», а пасля заканчэння барыўскага каледжа мастацтваў вярнуўся па размеркаванні ў родны ансамбль, дзе і працягвае займацца танцамі, але ўжо ў якасці харэаграфі.

— Канкурэнтная сапраўды была вельмі вялікая, — кажа бабручэвіч. — На сцэне вольны шмат розных калектываў, шмат дастойных нумараў. У «Васілюку» былі тры нумары над народную стылізацыю — «Пастушкі», «Баранькі» і «Колы». Гэта рознабар'яныя групы. На конкурс нас прыхаляла 43 чалавек — шчы аўтобус. Мы, вядома, вельмі рады перамоце і ўдзячы ўсім, хто арганізаваў такі цудоўны конкурс! — падзяліўся Станіслаў.

Гаўлоўны ініцыятар конкурсу, дырэктар Рэспубліканскага культурна-асветніцкага цэнтру кіраўніцтва спраў Прэзідэнта Аляксандра СІДАРЭНКА, лічыць цікавае да харэаграфічнага мастацтва настолькі шырокае, што ўкладзіў у адзін дзець сапраўды было складана. Мерапрыемства пачалося з волькай гадзіны рэвізій, а завяршылася толькі з дзевяці вечаў. Зразумела, што колькасць калектываў абавязвае да інашага фарцы. Ёсць асобныя намінацыі, якія патрабуюць асобнага конкурсу. Аднак у краіне з-за пандэміі шматлікія практыцы спыніліся, таму на яго думку, вельмі важна цяпер даць дзець магчымыя прываў і паказаць сябе на сцэне.

Аляксандр Дяткоўскі выказаў спадзяванне, што ў конкурсу абавязкова будзе працяг і, што верагодна, наступным разам гэта ўжо будзе двухдзённым прэкт, які завяршыцца гала-канцэртаў з уручэннем на ім Гран-пры.

Надзея ЗУЕВА, фота аўтара.

НОВАЯ ГАРЫЗОНТЫ СЕЛЕКЦЫІ

Асноўны цэнтры навацыйных тэхналогіяў складае навукова-даследчая лабараторыя ДНК-тэхналогіяў. Створаны ён пры Гродзенскім дзяржаўным аграрным універсітэце на базе бітэхналагічнага факультэта. Даручы будучыні лічыцца асцяраж калішоўскае, у пачатку ХХ стагоддзя тут месцілася разналіна вышлішча, затым — гімназія, пазней — шпіталь, а ў 1950-х гадах ён быў перададзены аграрнаму ўніверсітэту.

Аддзельны лабараторыі невелькія, кампактныя, з шчыльным перагародкамі. Першае, што ўравае — прыборы і абсталяванне. Дырэктар цэнтру называе іх роботамі. Сапраўды, іны цэлым апрацоўваюцца матэрыялы і выдуюць гатовы адказ. Напрыклад, прыбор, які дазваляе вызначыць генытэчную каштоўнасць жывёлы, набыты за 1 мільён даляраў. Часткова сродкі атрыманы з абласнога інавацыйнага фонду. У лабараторыі працуюць 17 спецыялістаў, на год прадвыдзіцца каля 40 тысяч эксперты.

Паступуючай экаспурці размаўляем пра дэманстрацыю цэнтру. Яна племянная работа вядзе доўгім шляхам традыцыйнай селекцыі, на гэта ішло 5-7 гадоў, трапіліся волькі волькі сродкі. Але і гэта работа не заўсёды прыносіла патрэбны вынік, — расказвае Вольга Епішка. — Калі выкарыстоўваем ДНК-тэхналогію, мы не трацім сродкі на гаданне жывёлы, і можам прадаць аднаго жывёлы каштоўнае яныча на ўзроўні змёршана. Воль чаму ўпор у новым Законе «Аб племяннай справе ў жылгаводзячым» будзе рэальны менавіта на найноўшых тэхналогіяў. Цяпер кожная жывёліна павіна праціць працэс вызначэння гена тыпа.

Малако прагназвае, яе племянную каштоўнасць.

Закон ухвалены Саветам Рэспублікі — верхняй палатай парламента Беларусі — і ў выніку часе будзе абавязковым для ўжыцця. Па словах суразмоўцаў, Гродзенскі інавацыйны цэнтры гатовы да работы ў новым імках. Лабараторыя мае ўжо патрэбны асцяражы, у тым ліку ў рамках Еўразійскага эканамічнага саюза. Усе метады і тэст-сістэмы распрацаваны самімі цэнтрам, таму санкцыі ніякім чынам не могуць паўплываць на работу лабараторыі, заўважыла дырэктар цэнтру. У сваю чаргу, сродкі, якія ўдасца сабраць на племяннай справе, могуць быць накіраваны, напрыклад, на мадэрнізацыю і будаўніцтва фермаў.

МАЛАКО БЕЗ АПЕРГЕНАЎ

Навукоўцы называюць гэтае малака А2. Яно добра засвойваецца, бо яго больш адрасіюваецца ад звычайнага малака А1.

ЯК ДНК-ТЭХНАЛОГІЯ СТВАРАЕ БУДУЧЫНЮ

ба замяняць у бялковым ланцужку адну амінакіслату. «Новае» малака нічым па смаку не адрозніваецца ад звычайнага, яго рэкамендуецца людзям, якія маюць праблемы з яго ўжываннем. А такіх людзей не так і мала, у тым ліку дзіцяч.

Таксама дойны статак можа мець «сырны» альбо «тварожны» кірунак. У залежнасці ад таго, які генытэп будзе запартаваны.

— Генытэка сабак сёння вельмі папулярная. Кошт племянны сабак дасягае 15 тысяч бубра. Раней такія тэсты праводзіліся ў Расіі, а цяпер у нас пачалі працякаць гэты экортны ў сваім ценіры. Распрацаваны метады амань па ста пародах. Ведем усю заводчыцкую сабак, самі ездзім на выставкі, — расказала спецыяліст. — Нядаўна адкрылі ў сёбе

адабраць дзіця, а жонка пяршыру, што яно наугуп не на мяне, і гэта для яго ўдар. Між тым, менавіта ён фактычна з'яўляецца бацькам, таму жонка не мае права пазбаўць мужчыну дзіця, але людзі не заўсёды ведаюць юрыдычныя тонкасці, — тлумчыць навуковец.

За мінулы год колькасць такіх экспертыз вырасла ўдвая і дасягнула 400. Звычайна людзі робяць аналіз для сябе, бо для суда пры забары матэрыялу патрэбна прысутнасць сведкаў. Не кожны хоча афішаваць гэты працэс. Экспертны за даламагае вырашыць спрэчку ў дасудовым парадку. Як правіла, для аналізу бярэць эпідэміялі за шчакой. Гэты матэрыял найбольш гарантуе дакладнасць.

Па словах дырэктара цэнтру ДНК-тэхналогіяў, даволі часта прыходзіць абавіць для сябе, бо для суда пры забары матэрыялу патрэбна прысутнасць сведкаў. Не кожны хоча афішаваць гэты працэс. Экспертны за даламагае вырашыць спрэчку ў дасудовым парадку. Як правіла, для аналізу бярэць эпідэміялі за шчакой. Гэты матэрыял найбольш гарантуе дакладнасць.

Цяпер вядзецца распрацоўка ДНК-тэста «Спорт», які дазволіць раскрыць фізічны патэнцыял будучы спартсменам. Робатнікі цэнтру будучы прапаноўваюць праводзіць аналіз дзецьмі спартыўных школ, бо часта бацькі адроды дзіця для зянтэкаў спортам, але не заўсёды смяя правільна вызначаюць з яго відам. На высветленне часам ідзе адзін год. Экспертныя можа даць патрэбную рэкамендацыю.

У канцы нашай размовы дырэктар установы заўважыла, што любя экспертыза — гэта ізнач павола справе. Яна не дасць добрых вынікаў у той жа племяннай селекцыі, калі не будзе галоўнага — якаснага кармлення і якаснага ўтрымання. Без гэтага жывёлы не развіваюць свой генытэчны патэнцыял. Так і чалавек. У яго генытэчна закладзены поўны талент, але з-за розных фактараў ён не зможа яго развіваць, калі не прыкладзе для гэтага намаганьняў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Цэнтр фінансаванай ацэнкі
- ОРГАНИЗАЦИЯ АКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки»
Продавец ОАО «ГАСАТ»
Оператор ЭТП ООО «ИИМ-Консалт»

Table with 2 columns: Наименование, Инвентарный номер. Rows include КПП, Гараж на 5 автомашин, Составные части и принадлежность, СК-1, Уборная, Сооружение благоустройства.

Всего лотов 10. Начальная цена 224 820,20 руб. Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона.

Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) рабочих дней с момента подписания протокола.

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах. Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИИМ-Торги».

Дата и время проведения торгов 22 апреля 2022 года в 14.30. Место проведения торгов по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

Дата и время окончания приема заявок 22.04.2022 в 17.00 по ЭТП «ИИМ-Торги» по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Вилейское Агропромышленное»

Table with 5 columns: Лот, Наименование, Начальная цена НДС 20%, Задаток, Шаг аукциона. Row 1: Имущество, согласно списку № 1...

В отношении вышеуказанного имущества проводится третий повторный торг. Стоимость оценивается на 49%.

Дата и время проведения торгов 22 апреля 2022 года в 14.30 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявки необходимо задаток на р/с ВУ36ALFA01222 1507040270000.

Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) рабочих дней с момента подписания протокола.

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах. Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИИМ-Торги».

Дата и время проведения торгов 22 апреля 2022 года в 14.30. Место проведения торгов по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

Дата и время окончания приема заявок 22.04.2022 в 17.00 по ЭТП «ИИМ-Торги» по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении третьих повторных открытых торгов в форме аукциона ООО «Полочная трубопроводная компания»

находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) Дато и время проведения торгов: 27 апреля 2022 года.

Помещение многофункциональное с инвентарным номером 2500-29498, расположенное по адресу: г. Полоцк, ул. Державского, 116-73.

Помещение функциональное с инвентарным номером 2500-0124, площадью 167 500,00 кв. м.

Сведения о заложенном участке: кадастровый номер участка - 24300000000000169; площадь участка - 0,0638 га.

Для участия в аукционе необходимо: 1. В срок до 16.00 25 апреля 2022 года перечислить задаток.

Сведения о заложенном участке: кадастровый номер участка - 24300000000000169; площадь участка - 0,0638 га.

Дата и время проведения торгов 27 апреля 2022 года в 10.00 по адресу: г. Полоцк, ул. Державского, 116-73.

Дата и время окончания приема заявок 25.04.2022 в 17.00 по ЭТП «ИИМ-Торги» по адресу: г. Полоцк, ул. Державского, 116-73.

Бухгалтерский баланс 31 марта 2022 г. ОАО «Белгазпромбанк»

Совместное белорусско-российское ОАО «Белгазпромбанк» 2021 г. г. Минск, ул. Пришюкова, 60/2. Телефон для справок: 120

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Суммов, Пункт плана, 2022 год, 2021 год. Rows include АКТИВЫ, Пассивы.

Начальная цена по НДС 20% - 224 820,20 руб. Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона.

Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) рабочих дней с момента подписания протокола.

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах. Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИИМ-Торги».

Дата и время проведения торгов 22 апреля 2022 года в 14.30. Место проведения торгов по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

Дата и время окончания приема заявок 22.04.2022 в 17.00 по ЭТП «ИИМ-Торги» по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ОБЛИГАЦИЙ сортового выпуска с дополнительной ответственностью «НП-Сервис» (ОДО «НП-Сервис»)

1. Внести следующие изменения в Проспект эмиссии облигаций сортового выпуска Общества с дополнительной ответственностью «НП-Сервис» (ОДО «НП-Сервис»).

1.1. Третий абзац пункта 1.2. «Место нахождения эмитента» изменить на: «г. Минск, ул. Мележа, 1».

1.2. Пункт 1.3. «Сведения о видах деятельности эмитента» изменить на: «Сведения о видах деятельности эмитента».

1.3. Пункт 1.4. «Сведения о структуре управления» изменить на: «Сведения о структуре управления».

1.4. Пункт 1.5. «Сведения о финансовом состоянии» изменить на: «Сведения о финансовом состоянии».

1.5. Пункт 1.6. «Сведения о рисках» изменить на: «Сведения о рисках».

1.6. Пункт 1.7. «Сведения о корпоративном управлении» изменить на: «Сведения о корпоративном управлении».

1.7. Пункт 1.8. «Сведения о существенности информации» изменить на: «Сведения о существенности информации».

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению Лоевского районного потребительского общества (продавец) извещает о проведении 22 апреля 2022 года повторного открытого аукциона по продаже имущества в 12,00 по адресу: Гомельская обл., Г. Гомель, ул. Жарковская, д. 24.

Капитальное строение с инв. № 340С-290111 (площадь помещений: 100 кв. м).

Помещение функциональное с инвентарным номером 2500-0124, площадью 167 500,00 кв. м.

Сведения о заложенном участке: кадастровый номер участка - 24300000000000169; площадь участка - 0,0638 га.

Для участия в аукционе необходимо: 1. В срок до 16.00 25 апреля 2022 года перечислить задаток.

Сведения о заложенном участке: кадастровый номер участка - 24300000000000169; площадь участка - 0,0638 га.

Дата и время проведения торгов 27 апреля 2022 года в 10.00 по адресу: г. Полоцк, ул. Державского, 116-73.

Дата и время окончания приема заявок 25.04.2022 в 17.00 по ЭТП «ИИМ-Торги» по адресу: г. Полоцк, ул. Державского, 116-73.

Отчет о прибылях и убытках за 1 квартал 2022 г. ОАО «Белгазпромбанк»

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Суммов, Пункт плана, 2022 год, 2021 год. Rows include Чистые доходы, Чистые расходы.

Начальная цена по НДС 20% - 224 820,20 руб. Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона.

Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) рабочих дней с момента подписания протокола.

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах. Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИИМ-Торги».

Дата и время проведения торгов 22 апреля 2022 года в 14.30. Место проведения торгов по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

Дата и время окончания приема заявок 22.04.2022 в 17.00 по ЭТП «ИИМ-Торги» по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1.

Сопоставительная информация по контактным номерам организатора аукциона: +375 (232) 211-36-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (293) 303-62 и т.д.

Контактные телефоны: +375 17-3731-31-33, +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@pro.by

Найноўшая гісторыя. Суседзі

Часова-літвыя болілітэрафа

Дзе захоўваецца тэкст Акта аб незалежнасці Літвы

Гісторыя першай паловы XX стагоддзя на нашай і блізкай ад нас тэрыторыі нагадвае часам захапленні дзяткуці, часам — авантуры рамана. Яшчэ цікавей становіцца, калі пачынаеш праводзіць паралелі паміж тым часам і сённяшнім. Многачасовыя зразумелыя, многачасовыя растлумачыць. Пра нас, пра суседзяў, пра адносінны.

Вос, напрыклад, Літва. Самы блізкі (па адлегласці паміж сталіцамі) і самы нумірысмыславы на сёння сусед. Адуку што бярэцца? І пачынаеш здаецца, разам — і і сарадываеце, і пасля Першай сусветнай. А шліхт узрашце кардынальна на разлішсці. Ці два гадзі таму усё пачалося? А можа, нашам раней, яшчэ таго гадоў таму? Каб адказаць, які тэрма ведаць. Ведаем нямшта. А гісторыя, які і наогул у першай палове XX стагоддзя, — цікавая. Асабліва калі гутарыць пра яе са спецыялістамі, які «у тэме». Напрыклад, з Сяргеем ТРАЦЦІКОМ, кандыдатам гістарычных навук, загадчыкам аддзела навуковай гісторыі Беларускага Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

Сяргей Траццiк, кандыдатам гістарычных навук, загадчыкам аддзела навуковай гісторыі Беларускага Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

— Сяргей Аляксандравіч, у мінулым нашым распавядзе пра Брэсцкі мір выгадзілі цікавы факт, за які я не магла не зазначыць, каб не распытаць пра яго асобна. Акт аб незалежнасці Літвы, самы важны для дзяржавы дакумент, аказваецца, яшчэ з 1916 года захоўваецца ў іншай краіне. Як так атрылася?

— Тут трэба пачынаць з 1915 года, калі тэрыторыя сучаснай Літвы, якая была часткай Расійскай імперыі, апынулася пад нямецкай акупацыяй. Германскія войскі, якія вялі ваенныя дзеянні пад сцягам вызвалення малых народаў з-пад прыгнёту імперыялізму (сёбе Германія імперыялістам не лічыла), захапілі гэтую тэрыторыю, перадаў, што арбавілі, завялі, і гэтыя арбавілі не вернуцца пад уладу Расіі, што і гэтых тэрыторыяў будучы вызначыць самі народы. Іншая справа, які народы на тых тэрыторыях немцы мелі на увазе. Вільгельм II зыходзіў з таго, што трэба аднавіць Польшу ў тым жа ўмовах, больш за тое, у яго «Дэкарацыя да літоўскага народа» (меўся на увазе народ колішняга БКЛ) Вялікай імперыі «вярнулі Кароны Польскай». Спачатку на акупаванай тэрыторыі было дазволена выданне газет і часопісаў на польскай мове, з вялікай цяжкасцю ўдалося дабіцца выдання беларускага ўдзелу, таго ж «Гомана», а літоўская прэса была ўвогуле забаронена.

— А пасля ўспомнілі і пра літоўскую?

— Праз нейкі час у Берліне зразумелі, што вялікая моцная Польшча не ўтарасяся Германія. Бо Каралеўства Польшча, якое было створана на акупаванай тэрыторыі былога Царства Польскага, што ўваходзіла ў склад Расійскай імперыі, павінна было, вядома павольна пасляваеннага ўсталявання, трапіць у сферу ўтарасяў Аўстра-Венгрыі. Каралём польскім, які меркаваў, будзе хтосьці з дому Габсбургў. Узначаленае дома Габсбургў, гэтыя тэрыторыі павінны былі ўтарасяцца Германія. Бо Каралеўства Польшча, якая бачыла свае гадоўны дзяржавы Цэнтральнай Еўропы. Разумеючы гэта, немцы адмовіліся ад ідэі аднаўлення Рэчы Паспалітай у межах 1772 года. Да таго ж у іх былі свае захапленні планы ў Прыбалтыку.

У прыватнасці, тэрыторыі сённяшняй Латвіі і Эстоніі павінны былі стварыць Балтыцкае герцагства, жоеб з непадарожна падпарадкаванасцю Германія.

У такім выпадку паўставаў пытанне: калі не Рэч Паспалітай — што рабіць з тэрыторыямі сучаснай Літвы і Заходняй Беларусі?

У 1916 годзе былі ўзяты курс на тое, каб падтрымаць нацыянальна малых народаў — без адраджэння былых дзяржавных утварэнняў. Фельдмаршал Гіндэнбург абвясціў курс на роўнасць стварэння дзе ўсё наогул. (Пра тое, праўда, рэалізацыя акупаваных тэрыторыяў была забаронена.) У 1916 годзе былі падрыхтаваны дазвол на літоўскую нацыянальную прапаганду на тэрыторыі Жумудзі, Віленшчыны і Заходняй Беларусі. Было дазволена выдаваць літоўскія газеты і часопісы. Фактычна было дадзена «дабро» на стварэнне так званай Малой Літвы ў межах ваенна-каваліцкага ўтварэння Обер-Ост.

Тут, напэўна, абурліліся палкі...

— Так. Яны ўбачылі, што нікай Польшчы ў межах 1772 года немцы не жадаюць, што ім не будзе. Больш за тое, тых тэрыторыяў былой Рэчы Паспалітай, якія ў 1916 годзе не былі акупаваныя Германія, немцы ўрад быў згодны пакінуць пад уладай Расіі з увазгоды мірнага ўсталявання (прадзі, з агаздары, што ўсё Прыбалтыку, як гаварылася вышэй, павінна быць стаць нямецкай. Немцы нават склалі план, які абмяняў аўстра-венгерскую Галіцыю на расійскую (Прыбалтыку). Вялікая польская мара разбуралася на вах...

Але тут здарылася Літоўская рэвалюцыя 1917 года ў Расіі. Яна прывяла да таго, што Часовы ўрад вымушаны быў дазволіць у імперыі свабодную нацыянальную агітацыю. У сакавіку 1917 года Часовы ўрад прыняў рашэнне, што Польшча стане па выніках вайны незалежнай.

Літоўскія актывісты, якія на той момант апынуліся ў Расіі, пачалі ствараць свае арганізацыі і выступілі з патрабаваннямі дзяржаўнай аўтаноміі Літвы ў складзе федэратыўнай дэмакратычнай Расіі (у той час як сама Літва была пад нямецкай). І тымі германскі ўрад дазвол на правядзенне ў Вільні літоўскай палітычнай канферэнцыі. Яе старэйшай быў

арбана Антанас Смітона, лідар партыі літоўскага нацыяналізму. На канферэнцыі быў створана Літоўская Тарыба (Савет), якая ўзяла на сябе функцыі па падрыхтоўцы стварэння незалежнай дзяржавы. 11 снежня 1917 года Тарыба выдала дэкарацыю аб тым, што жаданай формай дзяржаўнага ўладкавання Літвы ў пасляваенным свеце яна бачыць каралеўства ў складзе ці ў цесным саюзе з Германскай імперыяй. Прычым каралём планавалася стаць адзін са шматлікіх германскіх прынцаў. Нават і якія саветы ў пасляваеннай Літве мусілі хадыць нямецкай марка...

— Ну, калі б яны завялі іншым, немцы проста б не далі холаду іхнім ідэям.

— Несумнянна. Але крэйз гэты час пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Расіі было абвешчана права народаў на самавызначэнне аж да поўнага аддзялення. (Мелася на ўвазе не толькі ад Расіі, але і ад іншых імперыялістычных дзяржаў таксама). Пачынаецца Брэсцкая мірная канферэнцыя. Літоўскай дэлегацыі на ёй няма, але ў яе дэлегацыі дэлегацыі Украінскай Народнай Рэспублікі прысутнічае літоўскі палітычны дзеяч Аляксандар Вальдэмарас. Ён быў з тых літоўцаў, што апынуліся на тэрыторыі Расіі, але ў сакавіку дэлегацыю ўвайсці не мог, бо не падтрымліваў большавіку. З Брэста ён пачаў лятавацца з Тарыбай і даць інфармацыю, што не трэба рабіць стэву на Германія, бо та яма пацярпець паражэнне ў вайне. Таму, маўляў, дэкарацыя аб незалежнасці Літвы павінна быць складзена ў такім ключы, каб любы перамога ў вайне мог прынаць гэты дакумент і Літву як самастойную дзяржаву...

Наўрад ці гэта спадабалася б немцам, пад юрсдыкцыяй якіх Тарыба знаходзілася.

— Так не ў выхліла 16 лютага 1918 года Літоўская Тарыба прыняла акт, якім абвясціла незалежнасць і ад Расіі, і ад

абвясціла Вільню вечнай і незалежнай сталіцай дзяржавы. Той жа ўрад выставіў тэрытарыяльныя прэтэнзіі амаль да ўсёх суседзяў. Ад Латвіі патрабавалі аддаць Латгалію, даўжак на той падставе, што калісьці Інгліты ўваходзілі ў склад БКЛ. Былі выставлены тэрытарыяльныя прэтэнзіі да Польшчы: «дадаць нам нашы Сувалкі». Да Германіі таксама былі пытанні: літоўцы павінны свайго Усходнюю Прусію. Прэтэнзіі былі і на зямлі Беларусі. Карэйскія князці, урад Вальдэмараса здолелі пасварыцца з усімі суседзямі. І нікага вайнага пагаднення з СССР, накіраванага супраць Польшчы, быць не магло, бо брытанцы і Польшчы завалялі.

— Атрымліваецца, пазны час у Літве усё вырашаў адзін чалавек?

— Так, «правадзіў народ» праўду да чэрвеня 1940 года, не дапускаючы да ўлады канкурэнты. Праўда, як толькі пачаўся пытанне ўласнай біспекі, калі пачаўся прэцэдэнт пераўтварэння Літвы ў народную рэспубліку, ён склаў п'янамоцны і хушнянка зехаў у Германія, з Германія ў Швейцарыю, а адтуль у ШВА. А там загінуў у 1944 годзе на пахарах ва ўласным доме...

— Ад самага пачатку абвешчана і да 1940 года, з якога ў сучаснай Літве вядуць адлік «савацкай акупацыі», ці была Літві ў перыяд перадачы незалежнай?

— Яна не была эканамічна самастойнай дзяржавы. Гандаль, які я казаў, быў заваяваны Германія. З Латвіяй рэстаўліраваўся кантраст, з Польшчай дзяржаўна-карыяцыйная лінія завялася пільнай варожасці. Галоўнымі крыдытарамі Літвы ў той час былі англійскія і французскія банкі. Атрыбыты незалежнай дзяржавы былі створаны, але яны не былі падмацаваныя эканамічна... А яшчэ з прыбалтыцкіх краін міжаеаннай незалежнасці быў, бады і таксама, самы выскі працент эміграцыйнасьці насельніцтва.

— Англіянцы і французцы, фінансуючы эканомію Літвы, мелі свае інтарэсы?

— Літва была для іх краінай-лімітграфам, часткай «санітарнай зоны» паміж СССР і Еўропай. Меркавалася, што ў выдку канфлікту лімітрофы ўступіць у вайну з Саветамі. Але Літва была ненадзяжным саюзнікам. Яна знаходзілася ў варожасці з саюзнымі, самым буйным лімітграфам — Польшчай, а яшчэ з Латвіяй. Таму зрабіць яе абавязанай сваймі крыдытарамі было вельмі важна, і логіка еўрапейскіх краін тут абсалютна зразумелая...

— З невялікімі папраўкамі на сучаснасць — нібы пра сённяшні дзень гаварым...

— Маленькая дзяржава з вялікімі фантамычнымі болімі...

Гутарыла Алена ЛЯУКОВІЧ.

— Яно так і не з'явілася. Даў сапраўдныя атрыбуты дзяржаўнасці і суверэнітэту літоўцам Германія зборлася толькі пасля заканчэння вайны... У лістападзе 1918 года распалася Германская імперыя, нямецкія войскі пачалі адыходзіць. І ў тым жа лістападзе Савацкая Расія анулявала Брэсцкі мір і ўсе дадатковыя да яго пагадненні... А ў Літве тым часам узвесці голас тым дзеячам, што выступілі за поўную незалежнасць ад Германія: маўляў, падзяляем на Антанту, яна нам дапаможа. 2 снежня 1918 года ў Коўне (сённяшні Каўнас) абвясціў, калі яго можна так назваць, дзяржаўны пераарот. Вальдэмарас сіламі сваёй узровень прыхільнікаў адліну ад улады сябраў Тарыбы, ануляваў снэжынаўскія дэкарацыі, разбілаўва літоўскую і сфарміраваў Часовы ўрад з сабой на чале. Але гэтым ўраду не давалася доўга пракаваць: ў правых колах пачалася мітусня. За 1919 год у так званай Ковенскай Літве змянілі тры ўрады.

— У гэце гэта адбывалася на вельмі невялікай тэрыторыі са сталіцай у Коўне...

— Прытым, што часова я Канстытуцыя Літвы, прынятая ўрадам Вальдэмараса,

дакладна не будзе ідэальна, але ў гэце час у Літве былі створаны ўсе дзяржаўныя інстытуцыі. Упарадкавалася сістэма мясцовай улады, у Каўнасе былі створаны ўніверсітэт... Аднак пра ўсім гэтым на ўсіх плячых Літвы завуляў, што папаве яе тэрыторыі знаходзіцца пад акупацыяй польскай.

— Такіх невялікіх краінах нават да ўсёй глабалізацыі было цяжка выжыць...

— Да таго ж Літва страціла ўсе свае рыскі, усіх кантрагентнаў ў Усходзе. Галоўным гандльвым партнёрам для Літвы стаў Германія, якая літаральна выкручвала Літву рэй, прымушачы гандляваць па выгадках для немцаў цэнах. Калі не сыходзілася на думках — пастаўці той ці іншай прадукцыі з Літвы проста пакіраваць. Дайшло да таго, што паміж краінамі ў 1924 годзе ўсталася так званая Гунсяна вайна. Германія рэзка абмежавала кошт на завоз з Літвы жышчы і бітай пшчцы. А менавіта жышчына была на тым час адным з найважнейшых экспартных асаваў Літвы. Прышліся праходзіць краіну выдаваць улад, згодна з якімі жонкі чыноўнік павінны былі купіць за свае грошы ад шасці да дванаціцці пшшч — такім чынам спрабаваўлі вяртаваць дзяржаўны бюджэт.

— Вельмі падобна на сённяшнія саніцыі...

— Так, толькі моты ў немцаў былі выключна эканамічнай — яны адна купіць гэтую пшчцы на выгадны для сабе цені.

— А з СССР адносінны наладзілі не спрабавалі?

— Спрабавалі — на глебе агільнай варожасці да Польшчы. У 1926 годзе праца дайшла нават да перагавораў аб падпісанні савацка-літоўскага ваеннага пагаднення. Але яно так і не было сфармавана. Бо 17 снежня 1926 года Антанас Смітона зыходзіў дэжурнаарот, запыту ўладу, абвясціў сябе прэзідэнтам, атрымаў ад парламента тытул «правадзіў народ». Адразж ж пасля гэтага парламент быў распушчаны (і не склаўся да 1936 года), а ў краіне ўзвядзена ваеннае становішча. Пераарот атрымаў падтрымку і адбаронце з боку Вялікабрытанія. І нікага ваеннага пагаднення з СССР, накіраванага супраць Польшчы, быць не магло, бо брытанцы і Польшчы завалялі.

— Атрымліваецца, пазны час у Літве усё вырашаў адзін чалавек?

— Так, «правадзіў народ» праўду да чэрвеня 1940 года, не дапускаючы да ўлады канкурэнты. Праўда, як толькі пачаўся пытанне ўласнай біспекі, калі пачаўся прэцэдэнт пераўтварэння Літвы ў народную рэспубліку, ён склаў п'янамоцны і хушнянка зехаў у Германія, з Германія ў Швейцарыю, а адтуль у ШВА. А там загінуў у 1944 годзе на пахарах ва ўласным доме...

— Ад самага пачатку абвешчана і да 1940 года, з якога ў сучаснай Літве вядуць адлік «савацкай акупацыі», ці была Літві ў перыяд перадачы незалежнай?

— Яна не была эканамічна самастойнай дзяржавы. Гандаль, які я казаў, быў заваяваны Германія. З Латвіяй рэстаўліраваўся кантраст, з Польшчай дзяржаўна-карыяцыйная лінія завялася пільнай варожасці. Галоўнымі крыдытарамі Літвы ў той час былі англійскія і французскія банкі. Атрыбыты незалежнай дзяржавы былі створаны, але яны не былі падмацаваныя эканамічна... А яшчэ з прыбалтыцкіх краін міжаеаннай незалежнасці быў, бады і таксама, самы выскі працент эміграцыйнасьці насельніцтва.

— Англіянцы і французцы, фінансуючы эканомію Літвы, мелі свае інтарэсы?

— Літва была для іх краінай-лімітграфам, часткай «санітарнай зоны» паміж СССР і Еўропай. Меркавалася, што ў выдку канфлікту лімітрофы ўступіць у вайну з Саветамі. Але Літва была ненадзяжным саюзнікам. Яна знаходзілася ў варожасці з саюзнымі, самым буйным лімітграфам — Польшчай, а яшчэ з Латвіяй. Таму зрабіць яе абавязанай сваймі крыдытарамі было вельмі важна, і логіка еўрапейскіх краін тут абсалютна зразумелая...

— З невялікімі папраўкамі на сучаснасць — нібы пра сённяшні дзень гаварым...

— Маленькая дзяржава з вялікімі фантамычнымі болімі...

Гутарыла Алена ЛЯУКОВІЧ.

грады не спадзілаў: маўляў, вось скончыцца вайна, тады...

— Але гэта было ненадога.

— У кастрычніку 1920 года польскі генерал Люцыян Жагілоўскі, які ўзбываў супраць Пилсудскага, здэсініраў марш-кідок на Вільню, заняў яе і абвясціў аб стварэнні новай дзяржавы — Сярэдняй Літвы. Яна праіснавала да самага падпісанні Рыхскага дагавора... Антанта ж падтрымлівала Ковенскую Літву. Узрашце падчас перагавораў у Рызе на гэтую невялікую рэспубліку было праланавана распаўсюдзіць тых ж прэфэрэнцыі, што на Эстонію і Латвію. У 1923 годзе Савет Літві нацый паставяў перадаць Клайпедскі край Літве, якая дзюжычы гэтаму атрылава выхад да мора.

— А пытанне з Вільняй так і не было вырашана...

— Так, дэкарацыяна стала апынулася «пад Польшчай». Але менавіта ў гэце час у Літве былі створаны ўсе дзяржаўныя інстытуцыі. Упарадкавалася сістэма мясцовай улады, у Каўнасе былі створаны ўніверсітэт... Аднак пра ўсім гэтым на ўсіх плячых Літвы завуляў, што папаве яе тэрыторыі знаходзіцца пад акупацыяй польскай.

— Такіх невялікіх краінах нават да ўсёй глабалізацыі было цяжка выжыць...

— Да таго ж Літва страціла ўсе свае рыскі, усіх кантрагентнаў ў Усходзе. Галоўным гандльвым партнёрам для Літвы стаў Германія, якая літаральна выкручвала Літву рэй, прымушачы гандляваць па выгадках для немцаў цэнах. Калі не сыходзілася на думках — пастаўці той ці іншай прадукцыі з Літвы проста пакіраваць. Дайшло да таго, што паміж краінамі ў 1924 годзе ўсталася так званая Гунсяна вайна. Германія рэзка абмежавала кошт на завоз з Літвы жышчы і бітай пшчцы. А менавіта жышчына была на тым час адным з найважнейшых экспартных асаваў Літвы. Прышліся праходзіць краіну выдаваць улад, згодна з якімі жонкі чыноўнік павінны былі купіць за свае грошы ад шасці да дванаціцці пшшч — такім чынам спрабаваўлі вяртаваць дзяржаўны бюджэт.

— Вельмі падобна на сённяшнія саніцыі...

— Так, толькі моты ў немцаў былі выключна эканамічнай — яны адна купіць гэтую пшчцы на выгадны для сабе цені.

— А з СССР адносінны наладзілі не спрабавалі?

— Спрабавалі — на глебе агільнай варожасці да Польшчы. У 1926 годзе праца дайшла нават да перагавораў аб падпісанні савацка-літоўскага ваеннага пагаднення. Але яно так і не было сфармавана. Бо 17 снежня 1926 года Антанас Смітона зыходзіў дэжурнаарот, запыту ўладу, абвясціў сябе прэзідэнтам, атрымаў ад парламента тытул «правадзіў народ». Адразж ж пасля гэтага парламент быў распушчаны (і не склаўся да 1936 года), а ў краіне ўзвядзена ваеннае становішча. Пераарот атрымаў падтрымку і адбаронце з боку Вялікабрытанія. І нікага ваеннага пагаднення з СССР, накіраванага супраць Польшчы, быць не магло, бо брытанцы і Польшчы завалялі.

— Атрымліваецца, пазны час у Літве усё вырашаў адзін чалавек?

— Так, «правадзіў народ» праўду да чэрвеня 1940 года, не дапускаючы да ўлады канкурэнты. Праўда, як толькі пачаўся пытанне ўласнай біспекі, калі пачаўся прэцэдэнт пераўтварэння Літвы ў народную рэспубліку, ён склаў п'янамоцны і хушнянка зехаў у Германія, з Германія ў Швейцарыю, а адтуль у ШВА. А там загінуў у 1944 годзе на пахарах ва ўласным доме...

— Ад самага пачатку абвешчана і да 1940 года, з якога ў сучаснай Літве вядуць адлік «савацкай акупацыі», ці была Літві ў перыяд перадачы незалежнай?

— Яна не была эканамічна самастойнай дзяржавы. Гандаль, які я казаў, быў заваяваны Германія. З Латвіяй рэстаўліраваўся кантраст, з Польшчай дзяржаўна-карыяцыйная лінія завялася пільнай варожасці. Галоўнымі крыдытарамі Літвы ў той час былі англійскія і французскія банкі. Атрыбыты незалежнай дзяржавы былі створаны, але яны не былі падмацаваныя эканамічна... А яшчэ з прыбалтыцкіх краін міжаеаннай незалежнасці быў, бады і таксама, самы выскі працент эміграцыйнасьці насельніцтва.

— Англіянцы і французцы, фінансуючы эканомію Літвы, мелі свае інтарэсы?

— Літва была для іх краінай-лімітграфам, часткай «санітарнай зоны» паміж СССР і Еўропай. Меркавалася, што ў выдку канфлікту лімітрофы ўступіць у вайну з Саветамі. Але Літва была ненадзяжным саюзнікам. Яна знаходзілася ў варожасці з саюзнымі, самым буйным лімітграфам — Польшчай, а яшчэ з Латвіяй. Таму зрабіць яе абавязанай сваймі крыдытарамі было вельмі важна, і логіка еўрапейскіх краін тут абсалютна зразумелая...

— З невялікімі папраўкамі на сучаснасць — нібы пра сённяшні дзень гаварым...

— Маленькая дзяржава з вялікімі фантамычнымі болімі...

Гутарыла Алена ЛЯУКОВІЧ.

Ігра ТУР: «Я ЗА ТОЕ, КАБ ГОД ПАЖЫЦЬ БЕЗ ІНТЭРНЭТУ!»

Мой суразмоўнік — Ігра ТУР — палітычны апазіцыйны тэлеканал АНТ. Чалавек, які з дзяцтваў марыў стаць журналістам, але не дзеля славы, падарожжаў ці грошаў. Галоўная мэта — ведаць пра тое, што адбываецца на самай справе. У 2021 годзе наш прэзідэнт на просьбу Ігра дазвадзіць прытанне адказаў: «А чаго ты не ведаеш? Ты ж усё ведаеш!» Сапраўды, у 2020 годзе ТУР стаў адным з тых журналістаў, якія актывна ўключыліся ў супрацьстаянне інфармацыйнай агресіі ў нашай краіне. Ён і сёння ўзнімае самыя актуальныя і неадназначныя тэмы, развешвае факці, стварае аўтарскія праграмы, бярыць на сябе ўдзел у грамадзянскіх палітычных жыцці, вядзе свой тэлеграм-канал.

Ігра, ёсьце меркаванне, што ў адрозненне ад класічнай вайны, мэта якой — знішчэнне жывой сілы і інфраструктуры праціўніка, мэта Ігра ТУР — знішчэнне самасвадомства, змяненне ментальнай асновы грамадства, наступствы якой прывяцця праз папавенне, калі зрабіць штосьці будзе немагчыма. Наколькі вы згодны з гэтым меркаваннем?

— Сапраўды, калі казаць пра інфармацыйную вайну супраць нас — славян, то канчаткова стратэгічна мэта, вядома, у змяненні сьведомасці, каб пра нейкі час на тэрыторыі Беларусі ў Расіі сфарміравалася тое грамадства, якое сфарміравалася на тэрыторыі Украіны і Прыбалтыкі. Яно адмаўляе сваё мінулае, высталае супраць агільнай гісторыі і мае вялікае жаданне далучыцца да Еўропы — тэрыторыі дэмакратыі.

— Але жонкая вайна, інфармацыйна ў тым ліку, дзельніца на пэўныя спецыялітары, у якіх ёсьце лакальна мэта. Напрыклад, у 2020 годзе тактычна задача інфармацыі ў Беларусі складалася ў тым, трэба ўтварыць абраз існуючай улады. Беларусам навязвалася думка: калі наш прэзідэнт пакіне сваю пасаду, то адразу ў нас наступіць райскае жыццё. Што дзятчыцца Расіі цпер, сітуацыя ідэнтычная. Чого толькі ні пішуць пра Уладзіслава Пуціна! Дасягненне кожнай тактычнай моты — гэта крок да таго, каб завалодаць мысленнем людзей, які прахываюць на пэўнай тэрыторыі. Што адбываецца далей? Калі забіраецца розум людзей, то пачынаюцца званавыя ўздзеянне, то наша краіна проста агітуецца.

— «Хто валодае інфармацыяй, той валодае светам». Наколькі сёння гэты тэзіс актуальны? Ці можам мы канстатаваць, што падчас інфармацыйнай вайны больш важна валодаць не інфармацыяй, а ведамі пра тое, як працуе галаўны мозг чалавека?

— Гэты тэзіс сёння страціў сваю актуальнасць, таму што інфармацыя пачала валодаць усе. Акрамя таго, усё пачалі інфармацыя ствараць. Чалавек, які бачыць у інфармацыі псіхалагічнае ўздзеянне, перш за ўсё, тэхнічны працэс гэтага ўздзеяння. Я за тое, каб тлумачыць, асабліва маладому пакаленню, што такое псіхалогія народных мас, як гэта працуе. Гэта рэалізацыя, і наша заданна — жыць у ёй асновава. Лічу, што сёння вельмі важна асновы псіхалогіі вывучаць з ранняга ўзросту. Каб людзі разумелі, што інфармацыя — гэта не проста тэбачка і курс падзей, гэта інструмент псіхалагічнага ўздзеяння, і ў гэце працуе па пэўных законах, якія даўно вывучаны і даследаваны.

— Сапраўды, калі кожны чалавек мае магчымасць быць стваральнікам інфармацыі, у выніку ў інтэрнэт-прасторы вываляецца велізарны паток навін, многія

Наименование банка: ОАО «Небская кредитно-финансовая организация «ЕВРО»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2022 года

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Период, 2021 год, 2020 год. Rows include assets (Активы) and liabilities (Пассивы).

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИХ И УБЫТКАХ ЗА 2021 ГОД

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Период, 2021 год, 2020 год. Rows include income (Прибыль) and expenses (Убыток).

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА ЗА 2021 ГОД

Table with columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, устан-овлен, рефор-мирован, пере-оценен, соот-ветно, коэф-фициент, 2021 год, 2020 год. Rows show changes in equity components.

СВЕДЕНИЯ О СОВКУПНОМ ДОХОДЕ ЗА 2021 ГОД

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Период, 2021 год, 2020 год. Rows include income from operations and other income.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2021 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Симв., Период, 2021 г., 2020 г. Rows show cash flows from operations, financing, and investing.

ОАО «Лорри-Сервис» Учетный номер платателя: 2002-0620

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2021 года

Table with columns: АКТИВЫ, КОД строки, 31.12.2021. Rows include assets and liabilities.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИХ И УБЫТКАХ январь-декабрь 2021 г.

Table with columns: Наименование показателя, Код строки, Январь-2021 год, Январь-2020 год. Rows include income and expenses.

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности открытого акционерного общества «Небская кредитно-финансовая организация».

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности открытого акционерного общества «Лорри-Сервис».

Об итогах финансово-хозяйственной деятельности

Информация о количестве акционеров, акций, дивидендов ОАО «Лорри-Сервис».

Об итогах финансово-хозяйственной деятельности

Информация о количестве акционеров, акций, дивидендов ОАО «Лорри-Сервис».

Извещение о проведении 18 января 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновская, 4-253. Условие торгов: Покупатель торгов (покупатель) приобретает государственное предприятие «МГН-Г», г. Минск, ул. Карская, 39, к. 10.

Извещение о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной инвестиционный и приватизационный (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Роученин» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:

Извещение о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной инвестиционный и приватизационный (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Роученин» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:

400 гадоў вытокаў дабра і святла, або Заповеды мецэната

Пра то, што горад Лунінец, які і церапіяна аграгарадок Дзятлавічы і вёска Мяснінці, амаль 230 гадоў уваходзілі ў склад сярэднявечнага праваслаўнага манастыра, ведаюць многія. А навукоўцы да гэтага часу спрачаюцца аб гісторыі ўзнікнення абіццёлі. Адны сцвярджаюць, што святая ў Дзятлавічах заснавана ў 1570 годзе: князь Канстанцін Астрожскі на сваіх землях залягаў манастыр і годна надзяліў яго ўладаннямі. Пасля Брэсцкай уніі манастыр быў зчынены на некалькі гадоў. Аднаўленнем і будучым росквітам ён абавязаны каралеўскаму дараванню Канстанціну Далмату (?—1622).

Штэце для лунінецкага святага 400 гадоў таму мецэната галоўнай увагаю падзяляў? 230 гадоў уваходжання райцэнтру і наваколляў яго вёскаў у склад манастыра — сур'ёзны тэрмін. Але і пасля закрыцця яго прыкладно ўжо больш за 150 гадоў Практычна не засталася матэрыяльных сведчанняў абіццёлі. Але захаваліся дакументы. На некаторыя з іх і звернем увагу.

«ДВИЖИМЫЙ РЕВНОСТЬЮ»

Стагоддзі даносілі да нас гэтыя імёны — Канстанцін Багданавіч Далмат. Відомы больш яго справы, чым біяграфія. Год нараджэння ў Венчэцы, як прынята казаць у духоўным асяроддзі, — 1622. Гэта быў час палітычнага насаджэння ўніі ў з'яўленне праваслаўнай дзяржавы. Адаваны веры продкаў магаві пакінуў завячэнне, дзе былі такія словы: «...Движимый благоугодною ревностью о подержании православия, преследуемого уже возвышеишею тогда уней, и согласия и жаления своей жены Анны из дома Юрковичей...»

Вос і першы заповедь ад мецэната: дамагацца згоды ў сям'і, мужу і жонцы прымаць сумесна рашэнні!

Галоўнае ж, Канстанцін Далмат заішоў на Дзятлавіцкую Спаса-Правабранскую царкву сваёй маёй — асці Дзятлавічы, Лунінецкі Мяснінці разам з Бараварам — і атрымаў некаторыя будыні пастаянна ўжо, каб кіеўска-пярэцкая манаша заснавала тут праваслаўны мужчынскі манастыр.

Інвестар (так цяпер гучыць слова «фундатар») манастыра не спыніў належаць іншым магнатарам, да якіх належаў па знатнасці і багацці. Як і больш аддзячэных чыноўнікаў нашых тэрыторый, Канстанцін Далмат заўвады памітаў аб прыналежнасці да першай дзяржавы на землях усходняга славянства, аб хрысціянскай Русі. Не здарыўшыся духоўна, былі ўпадальнік нашых імкненняў заставіў у гісторыі і Беларусі, і краі.

Паміж 1622 і 1625 г. адбылося ўзвядзенне абіццёлі. Прымае назва ма-

заповеду Канстанціна Далмата «на печатанне книг, церкви Божией потребных». Ён матэрыяльна падтрымліваў дзейнасць навукова-літаратурнага гуртка Кіева-Пярэцкай лаўры, ахвяраваў вялікія грошы не толькі на будаўніцтва праваслаўных храмаў і манастыроў, але і на выданне кніг. Даказваў вернасць дзею: «Борьбы на Девниа св. Апостолов Іаана Златоуста (1624) і «Толкование на Апокалипсис» Андрія, архіепіскапа Кесарыйскага (1625), выдадзеныя цалкам на срокі праваслаўнага мецэната.

У Расійскай дзяржаўнай бібліятэцы захоўваецца «Евангелле» Пятра Мяснінцкага, надрукаванае ў 1575 годзе ў Віленскай друкарні братоў Ма-

Але нешта і засталася! Адно са старажытных выданых казася ў арыённым краінаўчым музеі. Вокладка чарогавага зборніка «Лунінецкая памяць. Дада-так 5. Кнігі і іконы» (2013), прысвечанага праваслаўнаму на-прадддзі Году кнігі ў Рэспубліцы Беларусь, праінфармавана рэ-зультатам пачатку XVII стагоддзя з Дзятлавіцкага манастыра.

Сярод маёнах былі відомыя высокаадукаваныя людзі — іх імёны вартыя асобнага разгляду. Іх адукацыя была сувязаная з культурай у імям, багістасцю і бездарожным кутку Палесся.

І гаспадарка мелася самавітай! Як адзначана ў дакументах, «...мона-стыр назван по селу Дзятлавічы, пры котарым і при реке Малой Цея по-ложение свое имеет, будучи окружен лесами и болотами... Церковь там стоит во имя Преображения Господня, дере-вянная, другая монастырские строения, а именно کلیца для насто-ятели и братии — десять, поварня с пекарней, амбары для хлеба и содер-жания продуктовых припасов, сарай и конюшни — все деревянные». Вышэй загадана, што ў абіццёлі мелася вялікая бібліятэка старажытных рукапісных і друкаваных кніг. Далейшым, што былі таксама перальніца майстра, май-стры на рамоне і абнуяльні царко-вага начыння, невядзіма іканіца-

ная гаспадарка, неўраджаі — ужо гэта гораўшыла стан Дзятлавіцкай абіццёлі. Напосляшнім чарам лягі таксама забеспячэнне прадуктамі і сродка-мі Слуцкай духоўнай семінары, уз-вядзенне новых драўляных храмаў, які манастыр пачаў будаваць у Луні-нец (1816) і Дзятлавічах (1823). У 1848-м вёскі сталі казэнымі, а ў 1855 годзе манастыр быў зчынены.

Не захаваліся ні сцен, ні падуш-каў, але сучасны сусветнаможа тым, што «остаецца памяць в народе». Можна, менавіта з сярэднявеччя і нас асаблівае стаўленне да сферы адука-цыі самых аднаўчэнняў не прадстаўнікоў. У Луніцы ж устаноўлена два помнікі настаўнікам — Якубу Коласу і Паўлу Сухому. Гэтыя гістарычныя асобы да-сцягнулі выдатнасці ў іншых іспостах, але ў нашым горадзе абодва давалі ўрокі юным лунінцам. Сімвалічна, што помнікі ўзвядзены на вуліцы, дзе размяшчаліся два школьныя будыні (і аднаўчэнне трох, ці чцпер належа-лі нашаму вядомасці, кожны з якіх ад-пастроены розныя этапы развіцця сістэмы адукацыі Лунінеччыны.

Сучасныя прадстаўнікі многіх навуковых устаноў таксама на-бліжаюцца да вызначэння «аднай прафесіі ад Бога» (уся астатня — ад настаўніка). І вельмі важна ўсведам-ляць гэта грамадства, таму што, як пісаў пастэр:

Разнымі былі учителя
В чөлөөчэскаго обшчэстві,
Но на них держится наша земля,
Наша открития...
Калі ў іных горадах разказваем пра лунінецкую помніку, разбывае гу-чаць удзячнае аплачдымоўсць; у го-нар самых вартых настаўнікаў, на якіх кожнаму пашчэнавала ў жыцці і якія пакінулі паміць у нашых сэрцах.

Амаль 150 гадоў гісторыя абіццё-лі заставалася ў забвёці. Але ў XXI стагоддзі Дзятлавіцкаму манастыру і яго фундатару пашчэнавала на да-следчыку. У іх ліку — беларускі кі-нагавяч Юрый Ляўрыч, навукоўцы з Пінска Аляксандр Ільін і Алена Ігна-човіч. Але ўсё ж Дзятлавіцкі манастыр і Канстанцін Далмат для сучаснага адрхрылі сямі лунінечан. Пра аб'ект першым прыгадуе Мікалай Каліноўч-іх кнізе «Лунінец» (1909) яе ж гдаду

ТРАДЫЦЫЯ ДРУКАВАННЯ КНИГ

Значна ў завячэнні мецэна-та і такая ўмова: «Чтобы из до-ходов оного монастыря всегда содержимо было по 12 монаше-ских тетрадей, по 12 вдов и по 12 си-рот, коих посылать и обучать...».

Вос адвух п'ятышл першых вуні ў нашым краі, тут — выток духоў-нага, пісьменнага, міласэрснага, культуры Лунінеччыны!

Традыцыя міласэрнасці пра-ктычна сацыяльнага, а не адука-цыянага характару. А гэта, састарылі і нямногіх. Аб гістарычнай паміці церапіяна работніка Лунінецкага раённага ўпраўлення па працы, занятага і сацыяльнай абароне насельніцтва сведчыць фоталабо-ва «Служба добрых людзей» (2019). Кіа захавала імёны і бі-графія ідэяльнай Вялікай Айчыннай вайны, якія пасля вызвалення раёна ў ліпені 1944 года прыйшлі з партызан-скіх атрадаў, а пачэц — вярнуліся з французі і сталі на чале Лунінецкага райсавета, як называлі яго структуру органаў улады ў народзе. 100-гадоў-меўся вялікі збор богаслужэння і ро-ляўняй літаратуры. Але ў 1718 годзе пры загадкавых абставінах згара-ла багатая бібліятэка Кіева-Пярэцка-й лаўры. Пачалі збіраць новыя выдан-ні, далучыўшы «чужыныя зборыяны прыписанных к Лавре монастырей, церквей и скитов». Відавочна, тады практычна ўся бібліятэка з Дзятла-вічы перавезена ў Кіеў.

Усё больш працоўных калекты-ваў імкнення захавань паміць аб першарадоўных у падобных іспос-тах равных людзях, якіх заставяюць гісторыю прадпрыемства або ўстановы. І гэта таксама — праца!

Спаса-Правабранская царква ў Лунінеччыне

моніаў. У свей час гэтае выданне было падарана Канстанцінам Дал-матам заснаванаму ім жа ў Слуцкім павеці Царкоўнаму манастыру.

Верагодна, у кніжнай скарбніцы Дзятлавіцкай абіццёлі было дакладна такое ж Евангелле ад таго ж фун-датора. Пры манастыры на Палессі меўся вялікі збор богаслужэння і ро-ляўняй літаратуры. Але ў 1718 годзе пры загадкавых абставінах згара-ла багатая бібліятэка Кіева-Пярэцка-й лаўры. Пачалі збіраць новыя выдан-ні, далучыўшы «чужыныя зборыяны прыписанных к Лавре монастырей, церквей и скитов». Відавочна, тады практычна ўся бібліятэка з Дзятла-вічы перавезена ў Кіеў.

ДОЙЛДЫ І НАСТАЎНІКІ

Зразумела значнасць каблөө Канстанціна Далмата для Дзятла-вічы, Лунінці і Мяснінці — дзякуючы абі-ццёлі гэтыя паселішчы адначыны ў сярэднявечнай гісторыі. Але таксама абавязанна мецэнату жыццаро стара-жытнага Каяан-Гарадка. У цэнтры паселішча заахаліце Свята-Нікольскі храм — шэдзёр беларускага дойд-ства. Драўляная царква пабудавана ў 1814-1818 гг. Паравуліна іаду-ва гэтага ўраджаі імёны стваралі-нікаў храмаў у Дзятлавіцкім манас-тыры на той час былі найбольшыя ў наваколлі спецыялісты па дрэве. Майстар-цясляр Сымон Канапалка пабудоваў царкву ў Каяан-Гарадку, а майстар-разбяр Іосіф Астапчук стварыў скульптурны ансамбль для гэтага храма.

Наступствы вайны 1812 года — спалення французскай напалеонаўска-й арміяй гарад і вёскі, разбура-

ў нашым Леў Косаў для гісторы-ка-дакументальнай хронікі «Паміць. Лунінецкі раён» (1995).

Найдаўна ўкраінскі даследчык Аляксей Кузьмук аправаваў ве-дамацца маёнасці манастыра за 1770 год. Адрхрылі бяздольны звест-кі (уключна з план абіццёлі) па гісто-рыі Дзятлавічы і Лунінці.

Сярод змяненых упладаньня ма-настыра ў будучым горадзе ўказа-ваць некалькі ўчасткаў Баханова. На тэрыторыі менавіта гэтага ўрочышча, якое захаванае ў назве адной з вуліц мікрараёна, і размяшчана Сіняя цар-ква, як кажуць у народзе ў Дзятлавіч-кім манастыры — выток старажыт-най Чырвонай царквы, чарговы бы-нак яго быў закранены ў 1912 го-дзе).

Знаёмствам з вышэйназваным дакументам мы абавязаны вы-кладчыку Мінскай духоўнай акадэ-міі і семінары пратэдыянкам Паўлу Бубнову. Магчыма, гэтыя звесткі ад-хрылі Лунінцу дасючачы насціна-ці мошчар правабраннага Нестара Летапосца Пярэцкага? Як вядома, мошчы сьвятога знаходзіцца ў Кі-ева-Пярэцкай лаўры, а рупіліцы ма-настыра — там жа, у Кіеве, у Цэн-тральным дзяржаўным гістарычным архіве Украіны.

Храму іконы Божай Маці «Спа-толенне пабітых» святых угоднікаў Ва-няіма, мітрапаліты Мінскі Залоскі, Па-трыярхію Экзарх усё Беларусі. У мі-нулым лютым Уладзіка Экзарх на-ведваў сваю малую радзіму і ўначулі-на богажонне ў новым храме Лунін-ца.

Герб Канстанціна Далмата стаў асновай геральдычнага сімвала асці Дзятлавічы. І гэта таксама можна лічыць помнікам дзяра-віч мошчар правабраннага Нестара Летапосца Пярэцкага? Як вядома, мошчы сьвятога знаходзіцца ў Кі-ева-Пярэцкай лаўры, а рупіліцы ма-настыра — там жа, у Кіеве, у Цэн-тральным дзяржаўным гістарычным архіве Украіны.

Тэма ЦАНАПАЦКАЯ

Архиву іконы Божай Маці «Спа-толенне пабітых» святых угоднікаў Ва-няіма, мітрапаліты Мінскі Залоскі, Па-трыярхію Экзарх усё Беларусі. У мі-нулым лютым Уладзіка Экзарх на-ведваў сваю малую радзіму і ўначулі-на богажонне ў новым храме Лунін-ца.

Архіўны дэтэктыў

«Застаюся аддаць ваіну...»

У юбілейны год Янкі Купалы загда-ваюць імёны людзей, якія адрхрылі лэвазвясначальную ролю ў яго жы-цці і творчым станавленні. Адым з першых, хто ўзяў апеку над будучым класікам Беларускай літаратуры, быў Браніслаў Ігнавіч Эпімаха-Шыпіла. Менавіта ён садзейнічаў наступленню пэна на агульнаадукацыйныя курсы Чарняева, быў рэдактарам яго першага зборніка «Жалейка», а з 1909 да 1913 г. даў прытулак Купалу ў сваёй кватэры на Васільевска-м востраве. Адрас: 4-я лінія, д. 45, кв. 16 быў вядомы многім беларусам у Пецярбургу.

Радзіма Радавод Сям'я

Браніслаў Эпімаха-Шыпіла нарадзіўся 4 верасня 1859 г. у фальварку Будзкаяўшчына Лельскага павета Бабруйска-га губерні ў сям'і Івана Вікенчывіча і Ганны Аляксандраўны з роду Аляхціч. Дакументы Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі паспрыялі некаторым укладзенням яго радзаводу. З Будзкаяўшчыны паходзіла маці Ігната Вікенчывіча Барвара Скрындзэўскага — бабаўля Браніслава. Магчыма, што пасля смерці ўпадальніцы фальварка Будзкаяўшчыны Палавезы Скрындзэўска-й маці ў сям'і ўзнікла пэўная до-лі ад спадчыны там і стаў гаспадарыць сын Барвара Ігнат. У хуткім часе пасля на-раджэння першыня Браніслава маладая сям'я перабралася ў фальварак Залессе, дзе гаспадарыў дзед Вікенці Ігнавіч Эпі-маха-Шыпіла. У дзеда была вялікая сям'я: сыны Ігнат — бацька Браніслава, Фадзей, Іван, дочка Ганна Іозэфна. На час пераезду з сям'і Ігната ў Залессе тут адварочна, жылі ўжо толькі дзед Вікенці і бабаўля Барвара-сыня Фадзей жыў і працаваў інжынерам у Ляву. Іван — у Лозьцы (цяпер г. Лузда ў Латвіі), дочка Ганна і Іозэфна вышлі замуж і таксама пакінулі бацькоўскі дом.

Эпімаха-Шыпілы паходзілі са старадаўня-га роду, карані якога даследчыкі знайшлі аж у XV стагоддзі. Праз стагоддзі гэты род так і не набыў вялікіх багацтваў, а ў дру-гой палове XIX стагоддзі і ўжо не лічыўся малазможнай дробнай шляхтай. Лад іх жыцця мала адрозніваўся ад сялянскага, і, як установа Браніслаў Ігнавіч, яму ў дзяцінстве даводзілася, які і ўсім вясковым дзецям, зведць клопаты сялянскай паўся-днёнасці. Калі хлопчыку было дзевяць га-доў, памёр бацька Ігнат, пакінуўшы ўдавоў маці з трыма сынамі. Гаспадарам у сям'і і мудрым дарамцам заставіўся дзед Вікенці Ігнавіч, які працягваў пасля смерці сына

«Застаюся аддаць ваіну...»

Ігната жыў вясом год і пасля адчы-ну гонар за восяго ўнучка Браніслава — вы-данага вучня Рыжскай Аляксандраўскай гімназіі.

Імператарскі Санкт-Пецярбургскі ўніверсітэт.

Пасля заканчэння Рыжскай Аляксан-драўскай гімназіі амаль не ўзнікла пэўна-га долі ад спадчыны там і стаў гаспадарыць сын Барвара Ігнат. У хуткім часе пасля на-раджэння першыня Браніслава маладая сям'я перабралася ў фальварак Залессе, дзе гаспадарыў дзед Вікенці Ігнавіч Эпі-маха-Шыпіла. У дзеда была вялікая сям'я: сыны Ігнат — бацька Браніслава, Фадзей, Іван, дочка Ганна Іозэфна. На час пераезду з сям'і Ігната ў Залессе тут адварочна, жылі ўжо толькі дзед Вікенці і бабаўля Барвара-сыня Фадзей жыў і працаваў інжынерам у Ляву. Іван — у Лозьцы (цяпер г. Лузда ў Латвіі), дочка Ганна і Іозэфна вышлі замуж і таксама пакінулі бацькоўскі дом.

Эпімаха-Шыпілы паходзілі са старадаўня-га роду, карані якога даследчыкі знайшлі аж у XV стагоддзі. Праз стагоддзі гэты род так і не набыў вялікіх багацтваў, а ў дру-гой палове XIX стагоддзі і ўжо не лічыўся малазможнай дробнай шляхтай. Лад іх жыцця мала адрозніваўся ад сялянскага, і, як установа Браніслаў Ігнавіч, яму ў дзяцінстве даводзілася, які і ўсім вясковым дзецям, зведць клопаты сялянскай паўся-днёнасці. Калі хлопчыку было дзевяць га-доў, памёр бацька Ігнат, пакінуўшы ўдавоў маці з трыма сынамі. Гаспадарам у сям'і і мудрым дарамцам заставіўся дзед Вікенці Ігнавіч, які працягваў пасля смерці сына

ходжаня, таму што ўсіх каталікі лічылі падданымі, мне ўсёды адмаўлялі». Брані-слаў Ігнавіч яшчэ чатыры гады існаваў з выкладчыцкай заробкаў.

Была ў жыцці Эпімаха-Шыпілы служба, якую ён вельмі ганіў і якой ганіўся. Яго праца ў бібліятэцы Імператарскага Санкт-Пецярбургскага ўніверсітэта, якой аддаў трыццаць чатыры гады свайго жыцця. Ужо пры кароткі час ён стаў вядомым бібліятэ-графам.

Пецярбург. Беларуская справа

Пецярбургскі беларускі Эпімаха-Шыпіла меў сабраць у сталіцы Расійскай імперыі разрозненнае змяліцтва: усіх прымаў, усіх дапамагаў і ўсіх падтрымліваў. Ён рабіў галоўную справу свайго жыцця — гадваў новае пакаленне беларускай нацыяналь-най інтэлігенцыі. Маладзёжча заахалі-проста паабедваць, вышчы грамабці і па-спухаць новы знакамці тэатраў. Многія выданыя беларусы, які Купала, Тарашке-віч, Жылуновіч, Цётка і іншыя, на праве былі яго духоўнымі дзецьмі. У 1906 годзе на кватэры Браніслава Ігнавіча паўстала першая беларуская выдавецкая суполка «Загляне сонца і ў наша аконца». Суполка праіснавала да 1913 г. і выдала больш як дваццаць беларускіх кніг, тры шэсцічэ-ліска «Маладая Беларусь», асветныя лісты, беларускія паштуоткі.

Пецярбург — Мінск. Вяртанне

Лета 1917 года, калі і многія ў сваім жыцці вакацыі, Эпімаха-Шыпіла правёў на роднай Палесся. Пасля прыезду ў Залессе ён напісаў сваёму сябру мастаку Язэпу Драздовічу: «26 прошлага Чарвяна месяца я вы-ехаў з Пецярграда і ўвечкі там чынам ад-страхціца, котрае там зарылася 3, 4 і 5 ліпеня». З ліпеня 1917 года ў Пецярградзе спыніўся пачаўся дэманстрацыя рабочых і салдат, якая па загадзе Часовага ўрада была расстраляна. Гэтан трагедыя моцна ўзрушыла Эпімаха-Шыпілу. Усяго некаль-кі месяцаў там ён вітаў лютаскую рэвалю-цыю з надзеяй, што і беларускі народ атрымае права і свабоды. Вярнуўшыся ў Пецярбург дзі жніўня ў Пецярград, апынуўся ў віры падзей, якія часам мала разумеў, бо, па ўласным прызнанні, палітыкам быў дрончым. Ён працягваў кожны дзень спыра-вацца на хадзіць на службу ва ўніверсітэцкую бі-бліятэку, куды ўсё менш і менш прыходзіла чытачоў. Шыпіла пасылаў выдавецкай дзейнасці Эпімаха-Шыпілы, сустрачы беларускі інтэ-лігенцы на яго кватэры стара радкія, а пасля і ў пераіспастаў суполкі, большасць амаль і гаднадуцкім раз'ехалася. Ён застаўся аднаўчэн, чырапыні трашчынныя пакеты ад гадолі і хопду.

У 1921 годзе ўрад БССР зрабіў спробу арганізаваць пераезд Эпімаха-Шыпілы ў

Мінск. Але ўзніклі праблемы з вызваам маё-масі вучонага. Беларускі наркамат авёта, жадаючы дапамагчы яму, у 1924 г. звярнуў-ся ў СНК БССР з заахаліцтвам, і 17 снежня 1924 г. СНК БССР прыняў рашэнне аб пры-значэнні яго пэнісі. Да таго ж Эпімаха-Шы-піла быў абраны членам існаваліста. Яго жыццё вярталася ў вяртае рышчына. Зв'я-завы існаваліснае неабходнасць прыяздзіць у Мінск, ён актыўна перакладаў, рэцэнзаваў, консультаваў пра перанісці.

Усё ж на Радзіму Эпімаха-Шыпіла вярнуў-ся, і вяртаўся з вялікай радасцю. А гаўноў-нае — вучоны і збярнік прыняў рашэнне аб перавозе сваіх унікальных збораў ішту-ту беларускай культуры. Пасля прыезду ў Мінск Эпімаха-Шыпіла быў прыняты ў доме пэста Альберта Паўночна, а яго калекцыю рэзяміцыі ў будынку Інстытута беларускай культуры па імя Рэвалюцыйнай, 21. Разбо-рані і апісаннем калекцыі ў Мінску займаў-ся сам Эпімаха-Шыпіла. Пра гэта гаворыць заўвага Каспярычова ў артыкуле «Там, дзе таварыў Каганец», які быў надрукаваны ў часопісе «Наш край» (№ 10 за 1928 г.): «Магчыма, што і канцы разбярэння сва-іх калейных проф. Эпімаха-Шыпіла (Мінск, Рэвалюцыйна, 21) знайдзе які-небудзь творы нябжычкі (К. Каганец)». Як бачым, у канцы 1928 г. калекцыя ўсё шчы разбяралі-ся і апісаліся, і ў пачатку перадачы ў Інстытут беларускай культуры да арышту вучонага ў 1930 годзе та і не была завершана.

Спадчына і смутак страты

У зборках Эпімаха-Шыпілы на час пераезду ў 1925 г. у Мінск значылася звыш 5000 адзінак кніг, рупіліцы і дакументаў. У вы-падку, калі ўпадальнік развіцтва не мог даступіць яму арыгінал, Эпімаха-Шыпіла рабіў дакладную каліграфічную копію. Мэ-таніфікаваны пошук беларускіх рэвалюцый-нага пэнаў і яго з многімі калекцыянерамі, у тым ліку ў і Аляксандрам Ельскім, які жыў у Замосці на Мішчыне. Вядома, што апошні прыслаў яму рупіліцы неўдаванай кале-дзі Дуліна-Марцінкевіча «Залёты» аўтарам з родкім дзідымкам шаюнаўнага рэзана, пачы-нальніка новай літаратуры. Паводле бач-дакорнай копіі Браніслава Ігнавіча на ім і вядомы сьвіяны гэты выданы твор. З дзіяле-ка Кравава-дзірэктар Янелонскай бібліятэ-кі і заахаліты бібліятэграф Эстэрхайер у знак поўнага дэвары прыемаў яму ў арыгінале ўнікальныя зааверны марцінечэўскага пе-ракладу «Пана Тадэвуша», забароненага, які вядома, у свей час царскай цензурай. Эпімаха-Шыпіла рабіў каліграфічную копію і з гэтага выдана, які каліраў і адшукнаў неўда ў бібліятэчных нетрах веры Адама Пялуу 1856 года «Да В. Марцінкевіча, бе-ларускага пісьменніка».

Цікавіць Эпімаха-Шыпіла і нацыяналь-ным музейным каштоўнасцімі, выкаріс-

тоўвачы для набыцця рэартытаў такога нагоды. Нават Янку Купалу даваліся лубо-году дарунчым. Улетку 1912 года Купа-ла ў Акалах вёў перамоваў з ўпадальнікам ней-кай адмісловай старажыскай шэблі, каб набыць яе для збору свайго пецярбур-гскага збіра.

У архіве Эпімаха-Шыпілы доўгі час збо-раваў рупіліцы трыццаці пэнаўнага Ігна-віча Багушэвіча «Скрыпкач». Мастак Язэп Драздовіч перадаў яму на захаванне сваё маляўніц.

Эпімаха-Шыпіла на працягу свайго жыцця вёў актыўную перанісці з многімі дзечымі навуцы, літаратуры, мастацтва. Кожны ліст завяршаў няёмкім «Застаюся аддаць ваіну...» Але і адваў з лістоў, дасланных Эпі-маха-Шыпілу, не захаваліся.

Гаворачы пра архіўнае спадчыну Эпі-маха-Шыпілы, мы названа гаворым аб стра-тэ. Першую вялікую страту прынес пажа-р у яго сядзібе ў Залессі ў 1919 г. Пра гэта Браніслаў Ігнавіч успамінаў: «Увечну 1919-га года, калі Янка (Я. Купала) жыў у мяне, атрымаў я са свайго сядзібы Залессе за 20 верстаў ад Палацка сумную вестку пра тое, што дамкоў мей, які і будоваў сяд-зібу на старэца на працягу 10 гадоў, разам з іншымі пэнаўнамі згараў да дна. Гэта мяне так засмуціла і прыбіла, што я не мог ні есці, ні спаць і лядаць быў не захавару».

Найгошчым было тое, што ў памеры загі-нула атыграфічная калекцыя Эпімаха-Шы-пілы, а таксама некаторая частка рупіліцы і кніжных зборкаў, якія павінны былі пакласці аснову беларускага музея ў Залессі.

Мінск — Ленінград. Апошнія дні

Самым непрадказальным і трагічным у жыцці Эпімаха-Шыпілы стаў 1930 год. 18 чэрвеня 1930 г. Эпімаха-Шыпіла трапі

Банк РРБ на твоей скорости

Закрытое акционерное общество «Банк роста и развития бизнеса»

220034, г. Минск, ул. Красновоздушная, 18

www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС за 31 декабря 2021 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечания, 2021 г., 2020 г.

ОТЧЕТ об изменении собственного капитала за 2021 год

Table with columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, и columns 1-6 for 2021 and 2020.

ОТЧЕТ о движении денежных средств за 2021 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, and columns 1-6 for 2021 and 2020.

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за 2021 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечания, 2021 год, 2020 год.

СВЕДЕНИЯ о совокупном доходе за 2021 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечания, 2021 год, 2020 год.

Grant Thornton An Instruct for Growth

Приложение к отчету об изменении собственного капитала

Дата подписания: 11 марта 2022 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по ГОДОВОЙ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Наименование: Закрытое акционерное общество «Банк роста и развития бизнеса»

По подготовке годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Мы осуществили информационное взаимодействие с лицами, наделенными юридическими полномочиями, доводами до сведения, помимо прочего, информацию о записанных обязательствах

Извещение о проведении 28 апреля 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДТ № 5»

Продавец имущества: ОАО «ДТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновская, 4-253.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ АУКЦИОНА (в процедуре банкротства)

Дата, время, место проведения торгов: 28.04.2022 11.00, г. Борисов, ул. Толстикова, 2.

Table with columns: №, Извещение о проведении торгов, Кадровый номер, Начальная цена, Шаг аукциона.

Спорт-тайм

ШТО ХВАЛЮЕ СЯРГЕЯ НОВІКАВА?

Шчырая размова пра Алімпіяду, біятлон і развіццё спорту

Толькі на першы погляд здаецца, што Алімпійская гульня — гэта два тыдні спартоўцаў і россып медальёў. А насамрэ ўважліва працаваў спартсменам, трэнерам, медыкам, упраўляючым. І праводзіцца яна не толькі ў рэспубліканскіх цэнтрах алімпійскай падрыхтоўкі, а і ў дзіцячых школах, у кожным горадзе. Усё гэта на ўласным вопыце ведае Сяргей Новікаў, сярэбраны прызёр Алімпійскіх гульняў 2010 года, дзюдоіст чэмпіён Еўропы па біятлоне. Сёння ён узначальвае ўпраўленне спорту і турызму Магілёўскага аблвыканкома. У інтэрв'ю «Звязда» ён расказаў, як дзіцячы спорт уплывае на алімпійскія вынікі, а таксама раскрыў некаторыя біятлонныя хітрасці.

На высокім узроўні выступілі нарэжская каманда. Але моцна ніхто не ўраўняў.

Гаворачы пра Алімпіяду ў Пекіне, Сяргей Валенцінавіч сказаў, што назваць яе паспяховай нельга. Па і правальнай таксама. «Ад біятлона чакалі большага. Антон Смольскаму ўдалося заваяваць медаль. Антон увесь сезон паказваў добрыя вынікі на этапах Кубка свету. І таму надзея на яго медаль была, асабліва ў індывідуальнай гонцы. Цяжка сказаць, чаго не хапіла астанім. Магчыма, у нечым удачы. Магчыма, у некаторых стомленасце назаваліся. Ганна Сопія Нядзюра выступіла ў Дзіары Алімбікавай не хопіла ўжо аднаго выстралу. Я не магу сказаць, што каманда была не ў добрай форме. Змагаліся і паказвалі надзвычайныя вынікі. Наконт астатніх выдур. Фартыстал на кожнай Алімпіядзе прыносіць Беларусь медаль, прынесі і цпер. У канкабежным спорце былі высокія месцы. Зразумела, што ўжо хочацца алімпійскіх медальёў. Але як ёсць», — адзначыў ён.

АЛІМПІЯДА — ГЭТА СТРАС

Алімпійскія гульні ў Пекіне не былі простымі ва ўсіх планах. Жорсткі эпідэміялагічны кантроль, палітычныя спрэчкі, суровае кітайскае надвор'е. Па словах Сяргея Новікава, алімпіада — гэта і так страс, а тут яшчэ накладваюцца дадатковыя нервовыя фактары. І ў гэтым вялікі мінус мінус Гульняў. Яго Алімпійскія гульні 2010 года ўвайшлі ў гісторыю не проста як цяжкія, а трагічныя. Падчас спартоўцаў па санным спорце 21-гадоваму грузіну Надар Курмаў ташылі згубіць кантроль падчас спуску і вылізець з саней. Выправаць спартсмена дактары не змаглі... Надвор'е нас таксама не пеціла, давала складанае і рызык для здароўя. А тут трагедыя ўсё ведалі і бачылі. Вельмі перажывалі, шкадавалі Аляга спартсмена, сям'ю, каманду, Гісторыя жалівая. Але як бы страдна гэта ні гуляла, усе былі нацэлены на свае выступленні і заданні. Восць такі адваротны бок спорту» — усталёвіў Сяргей Новікаў.

Апошнім часам усё часцей унікаюць размовы пра ўплыў психалагічнага настрою на вынікі. Асабліва калі ад спартсменаў чакаецца выключна перамога. Па словах Сяргея Валенцінавіча, галоўнае для спартсмена на буйным турніры — абстрагавання, не думаць аб тым, што адбываецца навакол, і працаваць у сваім

звычайным тэмпе. «Сёння на спартсменаў уплывае і той аэжыятаж, які мы назіраем вакол Алімпійскіх гульняў. У 2010 годзе яшчэ не так былі развітыя сацыяльныя сеткі і ў гэтым нам было прасцей. А сёння спартсмены могуць чытаць і добрыя, і недобрыя, што пра іх пішуць. Канешне, гэта толькі пагоршыць психалагічны стан. Канкрэтна спартсмену ў вочы ніхто не кажа, што ён павінен прывезць медаль. Яны разумеюць, што калі падчас сезона займаюць прызавыя месцы, то і на Алімпіядзе могуць і павяніць біцца за медаль».

Вылучыць аднаго біятлоніста, які б на Алімпійскіх гульнях здзіў, Сяргей Новікава, родзіцка, сака і адной дзіцячай спартыўнай школы вырастае некалькі прызёраў Алімпійскіх гульняў. Там былі ў індывідуальнай гонцы, у спарце, клячце аб спартсменам. Там ёсць перамаіцца пакаленню. Былі спартсмены, якія завяршалі спартыўную кар'еру і заставаліся працаваць трэнерамі. Задача спартыўнай школы — не трымаць спартсмена да пенсіі, яна павіна адчыніць талентавітага спартсмена і на дачуду яго перадаваць вышэй. Гэта заданне на аднаго тренера, а ўсіх спецыялістаў на розных этапах падрыхтоўкі. Але база, закладзеная ў спартыўнай школе, мае вялікае значэнне».

НЕ БІЯТЛОНАМ АДЖЫНІМ

Адным цэнтрам у Чэвуас біятлон Магілёўскай вобласці не абмяжоўваецца. У СДЮШАР ёсць аддзяленні біятлона, шмат біятлоністаў і ў вышэйшых алімпійскага рэзерву. Сяргей Валенцінавіч адзначае, што ў гэтым відзе спорту моцна трэнеры і зацікаўленыя дзеці. Таму біятлон у Магілёўскай вобласці развіваецца на дастаткова высокім узроўні. Створаная база дапамае дзіцячым лужынкам. Аляксандр Воранаў, уладальнік Алімпійскай гульняў у Пекіне, дарчы, уладальнік Магілёўскай школы. Праўда, дабіцца поспеху ў Пекіне яму перашкодуў стануўчы тэст на каранавірус. Дзеля спрыядлівасці варта адзначыць, што беларускія лужынкам зараз не асабліва радуецца аматары сваяй вялікай поспехамі на міжнароднай ўзроўні. «Тут праблема не ў дзіцячым калімадзельным спорце, за які адказваюць рогіны. У нас шмат спартсменаў займаюцца ў вышэйшых алімпійскага рэзерву. Есць школы ў Клімавічах, Мсціславе, якія па меры магчымасці перадаюць дзечні далей. Мы як можам забяспечваем развіццё ніжнага зьявіа, арганізуюем выезды за межы, закупляем інвентар. А што дачыняцца алімпійскіх вынікаў, гэта пытанне да нацыянальнай каманды і іншых спецыялістаў», — тлумчыць Сяргей Новікаў.

«Гадоўнае для спартсмена на буйным турніры — абстрагавання, не думаць аб тым, што адбываецца навакол, і працаваць у сваім звычайным тэмпе».

Магілёўская вобласць можа ганарыцца не толькі біятлоністам. На Алімпійскіх гульнях у Токіа ў спартоўцаў па жаночай барацьбе Ірына Курачкіна заваявала сярэбраны медаль, а Ванэса Каладзінская — бронзавы. Абедзве спартсменкі — прадставіцы Бабруйскай школы барацьбы. Можна скласці ўражанне, што біятлон і жаночай барацьбе — спартыўныя вольныя рэгіёны. Але Сяргей Новікаў сцвярджае, што гэта не так. «Зразумела, што ўсе раўняюцца на метал. Але я б не забываўся на чэарбэрта месаца Джані Марусавіча і Карыны Дзёмкінай і стралбе з лука на Алімпіяде ў Токіа, гэта нашы спартсменкі. Дар'я Навумава ў цяжкай атлетыцы паказвае надзвычайныя вынікі. Мог бы добра выступіць Эдуард Язюнін. Ілья Палазоў выступаў на Алімпіядзе ў сучасным пяцібор'і, у гэтым відзе спорту ў нас добрая моладзь расце. Не магу сказаць, што Магілёўская вобласць расце за кошт біятлоні і барацьбы. У нас шмат яшчэ спорту, у якім спартсмены Магілёўскай вобласці паказваюць добрыя вынікі».

На жаль, не ўсё так добра ў гульнявых відзе спорту. У прэчыхна можна разбірацца біяксона. «У гульнявых відзе спорту нам ёсць над чым працаваць. І нават на ўзроўні чэарбэрта Рэспублікі Беларусь ёсць куды імкнуцца і паказваць вынікі», — канстатуе Сяргей Новікаў.

Магілёўская вобласць можа ганарыцца і развіццём паралімпійскага спорту. Тут нарадзіліся чэарбэрта Паралімпіады Юрыі Тобі і лужынка паралімпійскага спорту Васіль Шапчыц і Ігар Бокій. Уладзіслаў Кандартаў увайшоў у паралімпійскую зброю. Акрамя таго, у Бабруйску і Шклове працуюць секцыі для спартсменаў з парушэннямі здароўя. У Бабруйску трэнеруюцца плывуцы, у Шклове — лужынка. «Усё залежыць ад трэнераў, праца з паралімпійцамі вельмі тонкая. Я і вельмі рады, што ў нас ёсць такія энтузіясты, як Васіль Гаўрукчык і Радзівон Сінцін, які развівае паралімпійскі спорт у нашым рэгіёне», — адзначае Сяргей Новікаў.

А усю ў яго самага жадання трэнераў ніколі не было. «Трэнерская дзейнасць радугледжвае шмат раз'язду: зборы, спартоўцы. Я да 33 года ўсюды ездзіў, і сёння мне хочацца не такога «раз'язнага» жыцця. Заняткі спортам у маймі дзці прысутнічаюць і так. Я катаюся на лыжах, на веласіпедзе, бегаю крокі. Арганізм патрэбна фізічна нагрэваць. Але зноў жэ спартыўны жыццём не хачу».

Што ў статусе спартсмена, што на пасадзе начальніка ўпраўлення спорту і турызму адказваць няма. Але што складнае адказаць за сябе і за спартсменаў усёй вобласці? Сяргей Валенцінавіч сцвярджае, што ўсёму шчыра сака. Паклук ёсць сілы і магчымасці, трэба выступаць і дасягаць вынікаў. А потым, калі ўжо трэба вытці і ведаў, варта дапамагчы развіццю спорту. «Усеоды нялітка. Я перажываю за ўсё спартсменаў Беларусі. А калі ідуць Алімпійскія гульні, хвалюванне ўзрастае ў разы», — прызначае ён.

Валерыя СЦЯЦКО, г. Марініў.

ЦІ ЖЫВУЦЬ У МІНСКУ БАБРЫ?

На беразе Свіслачы ў самым цэнтры Мінска з'явіліся сляды «гаспадарчай» дзейнасці бабры — падліныя вострымі зубамі дрэвы. Лышцы, што гэтыя самыя буйныя на ўраўняльнай тэрыторыі кантынента грызуны скільняць выбіраць для свайго жыцця шчы і чыстыя рэкі, вадамы. Але падаецца, што побач са сталічным паркам імя Горкага яны таксама пасяляцца не супраць.

Свіслач у гэтым месцы — любімаваная мінскай рыбакі. На набярэжнай яна бавіць час з вудамі і шмат чаго могуць распусьціць.

— Ці жывуць у Мінску бабры? — спытаўся я ў аднаго з амаўтару гарадской рыбакі. — А чаму і ў горадзе не жывць на Свіслачы — тут рыба плавае, выдур часам мавуць, нават ракі траллююцца. На беразе, дзе відзець «пазначаныя» бабрамі дрэвы, няма бетоннага парапета, нават качкі ў дрэва гняздыцца. Восі прыліпці!

«Навасельі», балазе ліставых дрэў і кустоў у гэтым месцы шмат: бабрам такая ежа даспадоба! Акуль жа перасялюцца новыя жыгары? На гэтае пытанне ў майх суразмоўцаў адказ быў адзначаны: плывуць бабры з нозіулу Свіслачы. Нават канкрэтны раён былога прахывання назвалі: майлуў, з Чарэньшчыны навасельі (рыбакам усё відомы). Прамысла, што сталічная фэапаўняецца — добры знак, што сведчыць аб стане прыроднага асяроддзя. Але шкада падрэзаных бабрамі дрэў. Некаторыя вербы вытладоўца наздужыкі страчаны. Прыродаахоўнікі шукаюць выйсце — абгортваюць ніжняю частку дрэў металічнай сеткай.

Будзем назіраць, як той каззі. І за мінскай бабрамі, і за тым, што робіцца, каб яны не нанасілі шкоду.

Юген ПЕЦЕСКІ, фота аўтара.

На здымках: такая металічная сетка на дрэвах не дазваляе падступіцца «навасельям»; дрэвы, пашкоджаныя бабрамі паблізу парка Горкага; трэскі захаваюць сляды моцных бабровых зубоў.

Даты Палтсі Людзі

12 КРАСАВІКА
1447 год — містачку Мсціслава (сёння ў Ваўкавыскім раёне) дэдавана самакіраванне па Магдэбургскім праве. У пісьмовых крыніцах згадваецца пад 1202 годам як сядзіба вальнага баварына Мсцібова (да канца XVI ст. называлася Гарадком Мсцібогавам).

1904 год — нарадзіўся (м. Обаль) Соф'я Дзмітрыўна Лі, беларускі жывапісец. Заслужаны работнік культуры БССР. У гады Вялікай Айчыннай вайны — актыван уладальніца партызанскага руху. Працавала ў жанрах пейзаж, нацюрморту, тэматычнай карціны. Значная частка твораў прысвечана партызанам Беларусі: «Партызанскі лагер», «Партызаны ў вясцы», «Партызанская зямлянка» і іншыя.

1839 год — нарадзіўся Мікалай Рукаўладжык Прэжывальскі, рускамоўны даследчык Цэнтральнай Азіі, род якога, паводле сведчанняў мисюровых краязнаўцаў, больш за 300 гадоў пражываў на вярхоўнах і конях шыль, амаль роўны даўжыні зміннога экватара. Сабару калітоўныя калекцыі раслін і жывалі, упэўнена апісаў дэкага вярхоўна дэкага кані, названана каньмі Прэжывальскага, мяздведзя-пішчуха і іншыя віды пазваночнага. Свае вышэйшыя ўзнагароды яму прысудзілі ўсе вядучыя гарадзійныя таварыствы свету: Санкт-Пецярбург, Вены, Парыжа, Берліна.

1912 год — нарадзіўся (г. Рэчыца) Яфім Захаравіч Капелан, савецкі акцёр, артсст Ленінградскага Вялікага драматычнага тэатра, Народны артыст СССР. Здымаўся ў фільмах «Чэ, наперад!», «Мікалай Баўман», «Зланычства і пакарэнне», «Няўлоўныя мошціцы» і многіх іншых.

1927 год — нарадзіўся (г. Мінск) Леанід Іванавіч Кісельчык, беларускі вучоны-фізік, акадэмік АН БССР, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, заслужаны дзеян навуку і тэхнікі БССР. Тутар больш за 200 наукава-даследчых працаў па вышэйшай плазме. Пад яго кіраваннем створаны спектральныя прыборы, якія прымяняліся для вывучэння высокатэмпературных працэсаў ва ўстаноўках новай тэхнікі, уключначы працэсы ўваходу касмічных апаратаў у шчыльную плазму атмасферы. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР і Дзяржаўнай прэміі СССР.

1862 год — у штаце Джорджыя адбыўся эпізод амерыканскай Грамадзянскай вайны, вядомы пад назвай Вялікая параванная гонка. Добравольцы і арміі Поўначы пад кіраваннем Джэймса Эндруса, марочны намер бланкіраваць Чатанугу, сагналі ў канфіскаваны паравоз і накіравалі яго па чыгуначы Western & Atlantic Railroad, якая з'яўлялася Чатанугу-на, спляваючы пры гэтым за сабой масты (у літаральным сэнсе), зразоўчы тэлеграфічныя правады. Тым самым згонічы хачелі перапыніць рух чыгнікоў па чыгуначы, а значыць і забеспячыць ачкі Поўдня. Паклоны перадаць павадаленне аб згоне па пашкоджаным тэлеграфіе было немагчыма, чыгуначнікі распачалі спробу даць навічачы на іншым паравозе. У выніку гэтай паравознай гонкі налетчыкі ўсё ж былі сапелены, а некаторыя з іх напя пакаралі смерцю як шпіянаў. Некаторы ўладальнікі і каманды Эндруса пасталі першымі ўзнагароджанымі медальём Пашаны.

МЕНАНДР: «Жыве толькі той, хто не для аднаго сябе жыве».

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6:16	20:05	13:49
Віцебск	6:03	19:58	13:55
Гомель	6:12	19:44	13:32
Гродна	6:06	20:00	13:44
Брэст	6:35	20:18	13:43

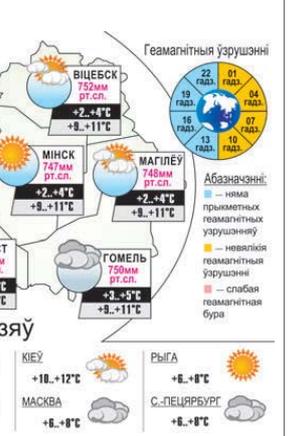
Месяц

Першая квадра 9 красавіка. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. Івана, Засмы, Сафрона. К. Віктара, Янона, Юліяна.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Самое важнае — спасцець летучы спаць да таго, як зачыхацца есці.

Паважаныя жанкі і сіндромна хранічнага галаўнога болю і стомленасці, аматаркі сну і сексуальных байкатаў! Дзякуй за вашу актывную жыццёвую пачынаў і дажыўчыце нам незамуныя жанчыны не самотныя.

Нішто так не раз'юзьвае вясной, як зіма.

На дарозе горш за чалавека, які спяшаецца, можа быць толькі чалавек, які нікуды не спяшаецца.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІНІК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадставіцў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦЫОННАЕ ПАСВАДЗЕННЕ: кітава ад 17 лістапада 2009 года. ВЫДАДЖЭНЕ МІНІСТАРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ. Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПІКОВІЧ Аляксандр Мілавеў. Выдавец — Рэдакцыя-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі цэнтр «Звязда». АDRAC: 220013 / 3-117-44 / Б. Хвядоўніцкая, 10а. ТЭЛЕФОНА У МІНСКУ: прыёмны — 311 17 13 (тэл.факс); адрэдакцыя: псымаў — 311 17 44, маркетынг — 256 65 73, бухгалтэры — 311 17 16.

www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл.факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by
Аттары аўтылімаваных матэрыялаў нисюць адказнасць за падобі і дакладнасць фактаў. Ё мэрэваным не з'яўдаюцца з мэрэваным рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім мэрэваным адбара і публікуе адзельна ўсе псымаў, публікаваныя ў «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
— Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, нисюць рэдакцыяны характар.
— Адказнасць за змест рэкламы нисюць рэкламадаўцы.
Гэамаў адрэдакцыя і Рэдакцыя-выдавецкая кітава ад 17 лістапада 2009 года. «Беларусь Дом друку», ЛП № 02330106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр-т Незалежнасці, 79/1. Выхадзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 969.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Нумар падпісаны ў 19.30 11 красавіка 2022 года.